

Londonas. Angļu karīski laivai bus pilnai apsaugoti nuo submarineų užpuļdinējimo, jeigu naujās ierādas pasirodys tuom

kuom ji išradėjas mena esant. Anglijos laivyno valdžia buvo pagarsinusi konkursą išradimui prietaisų, kurios galima būtų sunaudoti kare. Sakoma, kad 32,000 išradimų tapo pridūta ir iš jų tapo išrinkta du, kuriuos dabar mėginama prie Dardanelių. Tikimasi, kad vienas iš jų visiškai nusišeks. Valdžia laiko šiuos išradimus didžiausioje paslapyje.

IS AMERIKOS.

PRAŽUVO GARLAIVIS.

Cleveland, O. Plaukiantis laike tirštos miglos, gabenantis anglis ežerinis garlaivis Choctaw sušimęs su kitu garlaiviu ir su visais žmonėmis paskendo. Igu-la jo susidėjo iš 18 žmonių. Laivas James H. Reed patiko ežere liekanas pražuvusio garlaivio.

SKERDYKLŲ SAVININKAI REIKALAUJA VALDŽIOS PAGALBOS.

Washington, D. C. Amerikos didelių skerdyklų savininkai atsišaukė į valdžią su reikalavimu apgynimo nuo Anglijos kariškių laivų, kurie sulaiko laivus, vežančius mėsą į neutralius kraštus ir jų atima (bet gal už paimtą užmoka). Skerdyklų savininkams juk vistiek, kas mėsa pasilaiko, kad tik užmokėtų. Suvienuj Valstijų valdžia mano atsilepti Anglijon su protestu prieš jos pasielgimą su siūnčiamu į neutralius kraštus Amerikos mėsa ir pareikalauti paleidimo laivų.

MILIONIERIUS THAW PRI-PAZINTAS SVEIKU.

New York. Pasibaigė čionykščiame teisme byla milijonieriaus Harry Kendall Thaw, kuris už perdidelį besidraugavimą su savo pacia mušove architektu White. Jis teismo tapo bepročiu pripažintas ir pasodintas beprotiniam, bet iš ten pabėgo. Sugavo jį Kanadoj ir parsigabeno atgal, gaudymui išleista dideli pinigai. Dabar prisakintieji teisėjai pripažino jį protiškai sveiku; teisėjas jį paleido.

POTVINIAI.

Columbus, O. Nuo smarkių lietu viduriniuose Ohio valstijos kraštuose užtvino upės ir per krantus išsiliejo; užliejo didelius laukų plotus. Iki šiol žuvo apie tvane 5 žmonės. Nuostolių skaito 2 milijonų doliarų. Daugiausiai nukentėjo miestai ir apilinkės Lima, nes čia daug namų nunešė užtvino vandens. 100 žmonių neteko pastogės.

TALKININKŲ UŽSAKYMAI AMERIKOJ.

St. Louis, Mo. Rusija davė padirbti dirbtuvėse American Car & Foundry Co. 5,000 geležinkelio vagonų. Čionykščios čebatų dirbtuvės dirba talkininkams milio- ną porų čebatų.

PRIETAISA PRIEŠ NUODINGUS GAZUS.

Cincinnati, O. Čionykščiai chemikai broliai A. C. Reach išrado kokį ten budą, apsaugojantį kareivius nuo nuodingų gazų ir, kaip amerikonas pridera, tą jį išradą budą slepia, nes nori par- duoti Italijai, ar Francuzijai.

PIRKLYBA RUSIJOS SU AMERIKA SUMAZĖJO.

Washington, D. C. Pirklyba Rusijos su Amerika sumažėjo, nes iš Rusijos uždrausta Ameri- kon gabeniti žalius produktus. Per 11 paskutinių mėnesių iš Ru- sijos atgabenta prekių tik už \$2,304,192 ir metas atgal, taigi prieš karę, atgabenta už \$19,870, 267. Uždrausta Amerikon ga- bent: neišdirbtas odas, kailius, skrandas, minerališkus aliejus ir visokias sekas. Rusijos amba- sadorius pasiūlė Amerikai tulus paluosavimus. Rusija sutinka siųsti Amerikon žalia medžiagą iš Rusijos, bet tik į valdžios rankas, o toji gali ją dalinti dirbtuvėms, tokių medžiagų reika- laujančioms, bet valdžia turi duoti pažadėjimą, kad tokia medžiaga iš Amerikos į užsienius ne- bus išgabenta.

DIDŽIAUSIS SUBMARINAS.

Bridgeport, Conn. Čia padir- dinta pirmas submarinas, G-3, kuri- ai, po išbandymų, pasirodė galis

be pertraukos perplaukti Atlantiko jures ir sugrįžti atgal. Naujojo submarino plaukiojimo radiusas sie- kia suvirš 6,000 mylių. G-3 pri- klauso prie Suv. Valstijų laivyno; jisai turėtų tiktai 160 pėdų ilgumo.

TIKI I BOMBININKŲ DRAUGIJĄ.

Washington, D. C. Čia tiki- ma, kad Suv. Valstijose yra mil- ziniškas suok. lbiis sulaikyti karės reikmenų siuntimą iš Amerikos Vo- kietijos priešams, arba kad yra gau- ja karės fanatikų, norinčių atsiekti tai grąsinančių laisvų pagelba. Jei- pirmasai spėjimas yra teisingas, tai sprogimas kapitolyje čia buvo pirmu suokalbinių žingsniu ir ne- suprantami sprogimai laivuose, esančiuose jūrose su karės reikme- nomis, yra pilnai išaiškinami.

Vienas vietinis laikraštis gavo laiską su parašu "Pearce." Laiš- ke neaiškiai duodama suprasti, kad Vokietija turi Suv. Valstijose suor- ganizavusi vyrų gaują bombų dē- jimui į laivus, vežančius amuniciją. Sulyg laisko Erich Muentner (Holt) buvo vienu "patriotu," kuris nusi- žūdė, "kaip ir kiti padarys, jeigu bus suareštuoti," kad neleidus su- žinoti gaujos paslapčių. Laiškas persergsti amerikonus, kad neva- žiuotų ant tokių ir tokių laivų. Pers- ergėjime paminima, vadais 5 lai- vai New York'e, vienas Philadel- phijoje, šeši New Orleans'e, ir po vieną Montreal'je, Newport News'e ir Savannah'je. Laiške, kuris pasiūta iš New Orleans, sakoma, kad J. P. Morgan ir Ang- lijos ambasadorius Spring-Rice busiū nužudyti.

IS DARBO LAUKO.

Philadelphia, Pa. Sulyg ži- nios, gautos vietinių finansistų sluogsnuose, Baldwin Locomotive dirbtuvės gavo orderį padirbdinti talkininkams šrapnelių už \$80,000-000. Šisai orderis, sakoma, esąs didžiausias, kokį gauta Suv. Valsti- jose iš kariaujančių iki šiolei šalų.

Boston, Mass. Sliesorių uni- ja nutarė reikalauti aštuonių va- landų darbo dienos ir kad būtų ta pati mokesis, kokia dabar yra prie ilgesnių darbo valandų.

Washington, D. C. Ameri- kos darbo federacijos preziden- tas Samuel Gompers įtaria sve- timantiską (suprask: vokišką) įtekinę, kaipio priežastį, kuri mė- gina pagindyt neramumus tarp darbininkų Bridgeport, Conn. ir kitur, kame dirbama karės reik- menis. Jis sako, kad ten yra va- roma agitacija prieš dirbimą ir išgabenimą ginklų Europon.

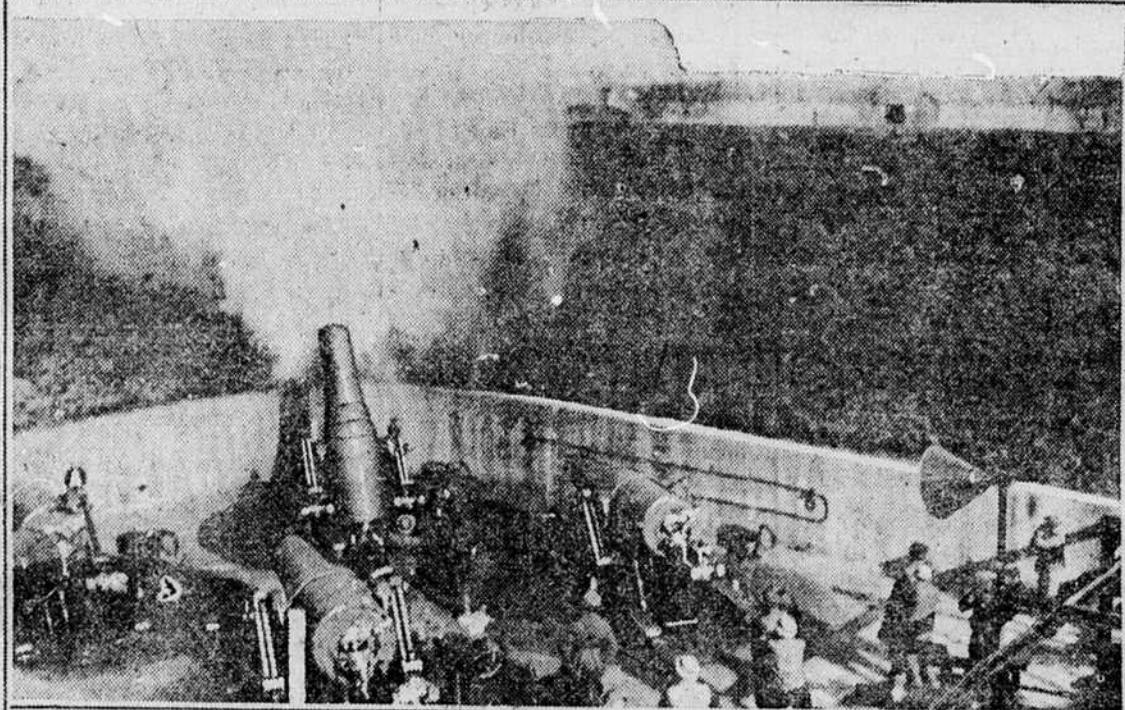
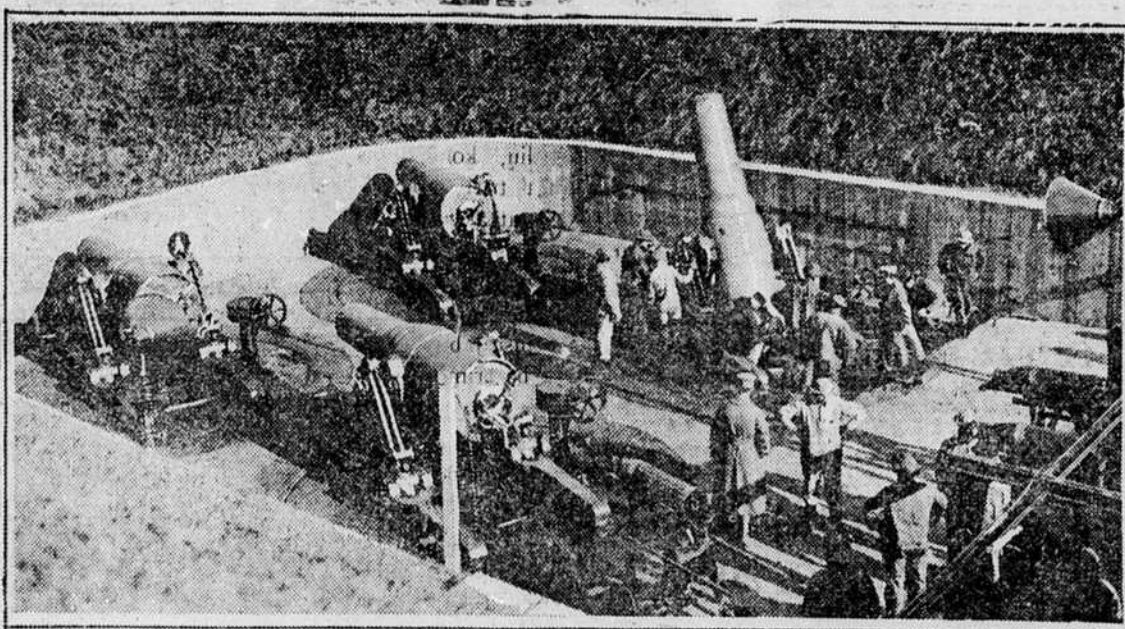
Chicago, Ill. Chicagos strei- kai eina prie pabaigos. Sakoma, kad šiomis dienomis užbaigs de- rybas ir pasirašys ant kontrakto elektros darbininkai ir jų kon- traktoriai. Eleveiterių darbinin- kų tarybos su savo darbdaviais eina pasekmingai.

Pawtucket, R. I. Liepos 15 d. visi gatvekariai liovė bė- gijoje, nes Rhode Island gatve- karių kompanijos darbininkai su- streikavo. Rytai į darbą ir va- karais namon, kiek galint, žmo- nės patarnauja automobiliai.

Cardiff, Valijoje. Liepos 15 dieną Valijoje susitikavo ang- liakasiai. Streiko priežastis: rei- kalavimas pakėlimo algų. Ten yra valdžios išleistas karės me- tui įstatymas, kuris gali bausti kiekvieną streikuojantį \$25 už vieną streikavimo dieną arba ka- lėjimu, nes, dabar streikuojant, galima pakenkti gaminimui ka- rei reikalingos amunicijos.

Chicago, Ill. Žinomoji Ame- rikoj draugija Young Men's Christian Association padarė kontraktą statymui viešbučio prie Wabash av., tarp Aštuntos ir Devintos gatvių. Viešbutis kas- tuos. \$1,175,000; turės 1,865 kam- barius; manoma, kad darbas bus užbaigtas ateinančią vasarą apie birželio pradžią.

Geneva, Šveicarijoj. Prane- šama, kad gauta žinios iš Basil apie neramumą Krupp'o ginklų

MORTAR BATTERIES AT SANDY HOOK IN PRACTISE

JOS GINA FORTUS.

Šie paveikslėliai parodo didžiules kanuoles, kurios paprastai gina fortus. Šaujant, jos pasikelia augštai, o po to vėl pasislepia už forto sienų. Šitos trumpos kanuolės vadinasi mortromis. Čia parodytas fortas yra amerikoniškas fortas Sandy Hook. Jis gina inėjimą į New Yorko uostą.

dirbtuvėse, kame dirba apie 100-000 darbininkų. Sakoma, nepai- sant to, kad ir algos darbinin- kams pakelta, daugybė jų atsi- sakė dirbt, nepasitenkindami per- mažų, jųjų nuomone, algos pakē- limu.

IS VISUR.

Sulyg tvirtinimo vienos ypa- tos, kuri turėjusi pasikėlęjimą su popiežium, popiežius yra liudnas ir apgailestauja "žmonių skerdynę be pabaigos" ir labai nusimines ir prisilegtas dėlei to, kad taikos nesi- mato.

Tautinis francuzų socialistų kongresas, kuriame dalyvavo ir so- cialistai ministrai, vienbalsiai pri- ėmė eilę rezoliucijų, kuriose pa- skelbta, kad francuzai socialistai stovi išvien su visa tauta už "he- karo ir ištikimos Belgijos" ir vokiečių užimtos Francuzijos dalies paluosavimą nuo vokiečių, taigpi už teisingą pasielgimą su Elzasu ir Lotaringija.

Apskaitliuojama, kad dešin- čiai tukstančių gyventojų nusken- dō tvanuose, kurie kilo Činijos provincijoje Kwantung, Kwungsi ir Kiangsi.

Canton'o mieste vienos mylios plotą užėmęs gaisras ir siautę tvanai trukdė gelbėjimo darbą. Miestas viena naktį buvo visiškoi- gės tamsoje, nes vanduo užsėmė elektros šviesos dirbtuvės. Krik- ščioniškos misijos, atvykusios į čia, stengiasi, kad Suv. Valstijų karės laivas, čia esąs, ateitų pagelbon. Vėliaus pranešimas iš Canton'o pirm susinešimo pertraukimo, sako, kad krikščionių ligonbučiui gaisras grėsė pavojum.

Hollandijos parlamentas pri- tarė laivyno didinimui. Antrasai butas perleido valdžios bilių, ku- riuom leidžiama statyti du 7,000 tonų skraiduolius ir keturis 800 to- nų submarinus; tam tikslui pavesta \$11,200,000.

Pasibaigusiame tardyme dē- lei vokiečių torpedomis nuskandin- to laivo "Lusitania," su kuriuom žuvo suvirš 1,000 žmonių, pripa- žinta, kad laivą nuskandino dvi torpedos, vokiško submarino pa- leistos, o ne sprogimas amunicijos laivo viduryje. Lusitanijos kapi- tanas likosi išteisintas. Visa kaltė mesta ant vokiečių admiralijos.

Austro-Vengrija formaliskai užprotestavo prieš tai, kad Ame- rika siūnčia ginklus ir amuniciją Europon. Sakoma, kad Austro- Vengrija apart to yra sumaniusi pridirbti bėdos Amerikoj, jeigu jos protestas nebus išklausytas. Ame- rikoj yra apie šėsi milionai Austro- Vengrijos pavaldinių, ir Austrija mano liepti jiems, kad jie keltų streikus ginklų dirbtuvėse. Klau- simas tik, ar jie klausys: Austri- jos išeiviai labai neapkenčia savo močekos.

Ant Filipinų salų, ant salos Panang, porte Hoilo sudegė cuk- raus krautuvės. Ugnis išnaki- no 3,300 tonų cukraus. Nuosto- lių ugnis pridirbo ant \$450,000.

Talkininkai mano pasidirbti 1,000 aeroplanų ir su jais išnai- kinti Vokietijos ginklų dirbtuves ir tiltus ant upės Reino ir Meuse. Aeroplanai atsieina nedaugiau negu vienas šuvis iš didelių ka- nuolių, o priešui daug daugiau nuostolių gali padaryti. 2,000 aeroplanų galėtų visai išnaikinti Krupp'o kanuolių ir ginklų dirbtuves Esene. Prie to reikē- tų mažiau pinigų ir žmonių žu- dyti negu imant 1,000 metrų priešų apkašų.

Sulyg Japonijos valdžios pa- davadijimo, visi japoniški garlai- viai visas vietas turi palikti Ja- ponijos valdžios reikalams, sve- timųjų prekių gabenti ir rytus ne- gali priimti. Per tai daugiasiai nukentėti turės Suvienuj Val- stijų pramonininkai ir pirkklai, nes jie daugiau savo prekių, ypač laivas, čia esąs, ateitų pagelbon. Činūs ir Japonion, gabeno japoniškais garlaiviais.

Kaip pranešama iš Hollandi- jos, Belgijoj kasdien randa ne- gyvus, elektros užmuštus žmo- nes; daugiasiai užsimušta mote- rų ir vaikų. Mat vokiečiai iš- ilgai rubežiaus įtaisė elektriskų vielų tvoras; tai elektra ir užmu- ša mėginančius per tvorą perli- pti žmones.

Rusijoj, kaip rodosi, rengia- ma kokia, gal ne taip žymi, per- maina jos vidurinės tvarkės, nes ten nuo vietų pasitraukia atsi- žymintys savo atžagareiviskumu ministrai. Pirmiausia nuo vie- tos pasitraukė tamos platinto- jais, atžagareivis apšvėtos mi- nisteris Kasso. Dabar pasitrau- kė vidaus ministeris Maklakov, o jo vietą užėmė mažai tarp- biurokratų žinomas, buvęs žė- nietijos vadovas, kunigaikštis Ščerbakov. Koks naujasis vi-

623,000 akrų. Rumanijoj po kviečiais buvo 5,218,000, bet da- bar tik 4,806,000. Danijoj kvie- čių dirvų plotas yra mažesnis negu buvo 1914 m. bet Anglijoj plotai yra 10% didesni; Luxem- burgo 7% daugiau, Šveicarijoj 10.1% daugiau; o Japonijoj 1% mažiau.

Pietinėse jūrose, ant salos Rota (priguli Suvienujoms Val- stijoms), yra sausmetis ir apart to, ten vėtros daug blogo pri- dirbo.

Šiaurinėj dalyj Atlantiko pa- sirodė ledų kalnai. Laivas Age- noria susitiko su ledų kalmais. Išviso patėmyta 90 ledų kalnų.

Francuzijoj su didelėmis iš- kilmėmis perkėlė kuną francu- ziško kompanisto, parasiuso francuzų tautiską hymną Mar- selietę, kapitono Claude Joseph Rouget de Lisle. Prie to prezi- dentas Poincaré laike patriotišką kalbą, kurioj smarkiai peikė vokiečių žiaurumus ir užtikri- nėjo, kad talkininkai turi karę laimėti, nes jų pusėj yra žmo- niškumas ir teisybė, ir jie ne- padės ginklų, kol neatsieks tik- slo, kol neišliuosus persekioja- mų nuo persekiotojų.

Ant Filipinų salų, raupais (ne rauplėmis) sergančių kolio- nio suvis išgydė 22 ligonius su pagelba naujo vaisto, išrasto daktaro Mercado, filipiniečio.

Sauptai iki šiol, nors juos jau Rentaštis mini, buvo neišgydo- mi. Jie siaučia ant Hawaii sa- lų, Siberijoj, pasirodė ir Latvi- joj ir daktarai visokiais būdais mėgino juos gydyti, bet gydy- mas ik šiol buvo be pasekmių, kas apsirgo, tas jau neišgijo. Da- bar gi pasirodo, kad ir tą baisią ligą išgydyti galima.

Mexikos sostinė užėmė Car- ranzos kariūmenę. Maistą dabar miestan traukiniai veža iš Vera Cruz. Vilos kareiviai persikėlė į Queretan bet turėjo apieisti Aguas Calientes. Mano' apieisti ir miestą Zacatecas. Villa už- sieniuose paskolos negavo, todėl jis "skolina" pinigus nuo turtingų mexikonų, žinoma jis ima nepai- sydamas ir gal paskolų niekada nesugrąžis.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS RUMFORD, ME.

Parapija. Musų susipratėliai. Pora mėnesių atgal pas mus susi- tvėrė parapija. Darbas eina pa- sekmingai. Parapijos izde jau ran- dais keletas šimtų doliarų. Jeigu darbas ir toliaus eis taip paskē- mingai, tai vietos lietuviai galės pasibudavoti savą bažnyčią ir li- tuvių kunigą užlaikyti. Kadangi Rumforde yra didelis burys lietu- vių, tai lietuvius kunigas yra labai bus prašalinti visi atsižyminti sa- vo atžagareiviskumu ministrai, o jų vietas užims laisvesnių pa- žiūrų žmonės.

Netoli miesto Mexiko, Car- ranzos kareiviai vėl sumušė re- volucijonierių vadovą Zapata. Mušų krito apie 500 Zapatos kariautojų. Pergalėjoms teko 5 geležinkelio traukiniai, keli šimtai prikrautų vagonų, 9 ka- nuolės, 100,000 patronų ir daug kitokios medžiagos.

Iš Lored, Texas, praneša- ma, buk 400 Villos kareivių pa- sidavė Carranzos kariūmenėi.

Nors Europoj karē traukia- si, bet plotai kviečiais užsėti vei- visur pasididino. Rusijoj kiek- čiais užsėti dirvų buvo 80,000-000 akrų, Suvienujose Valstijose 59,417,000 akrų. Abiejuose kra- štuose plotai kviečiais užsėti pa- sididino ant 11%. Angliškose Indijose plotai kviečiais užsėti pirmo buvo tik 28,464,000. Fran- cuzijoj, apart vokiečių užimtų kraštų, kviečiais užsėta buvo 14,142,000 akrų; išviso gi Fran- cuzijoj kviečiais užsėta buvo 16,149,000 akrų. Kanadoj kvie- čių dirvos 1914 m. užėmė 10, 293,000 akrų, o šimet 12,528,000. Italijoj buvo po kviečiais 12,528, 000 akrų, o dabar yra 6,3% dau- giau. Ispanijoj buvo 9,784,000 akrų, o dabar 1.1% daugiau. Vengrijoj po kviečiais buvo 8,100,000 akrų, o dabar yra 8-

Daugybė žmonių tuom laikų buvo aplink. Vieni ėjo į bažnyčią, kiti — iš bažnyčios. Pasitaikė ir she- riff'ui buti čia pat. Jisai pradėjo klausiti: "Ko čia jūs juokiatės? Jeigu norite, tai eikite į baž'nyčią, arba eikite iš čia šalin," ir, vi- siems trims išpyręs sėdynėn, nugi- nė juos šalin. Svetimaučiai juo- kėsi pilvus susiimdami, kad she- riff'as lietuvius spardė. Kitiems lietuviams iš šalies žiūrint, akis kaista, kaip musų lietuviai apsiėjo su vyskupu ir galop patį su savim. Neseniai likosi čia dviejų "susipra- tėlių" užpultas vienas vaikas A. S.—kis. Jie, kaip patsai A. S.—kis skundžiasi, pradėję jį visai pr- pravardžioti, besiginčydami su juom. Negalėdami ano suginėyti, pradėję jį mušti. Mušeikų sakoma, būta gerai įsikaususių. Vaikas an- tytojaus išpirko varantą užpuoli- kams. Teisėjas paskyrė bausmės vienam \$7.75, o antram \$9.60. A. S.—kis pasiskundė, kad jam dra- buzius subjaurioje, kad jis skaus- mo kentėjęs. Tuojaus atsirado ir advokatas. Vienas skundžiamųjų likos paleistas po \$200 kaucija. Neuzilgo bus teismas.

Rumfordo "susipratėliai" labai išgudrėję. Kada jie patį kę nors negero padaro, tuojaus rašo kores- pondenciją į vieną savų laikraščių, kad "katalikai" taip ir taip "pada- rė." Rumfordiečiai labai pikti na- si tuom laikraščiu, kad tokias neteisybes rašo apie rumfordie- čius. Kuomet tariamam laikraš- čiu nurašai, kad ta koresponden- cija neteisinga ir kad dalykas at- sitikęs visai kitaip, tai redakcija atsako talpinti atitaisyms. Vi- suomenė gal ir mano, kad pas- mus taip ir yra, o ištikrųjų pas- mus yra kitaip.

Juanas Vaikinas.

IS SHENANDOAH, PA.

Sužeide. Mirė. Petruį Jusai- čiu, dirbančiam Turkey Run ang- lių kasyklose, "puolantis timberis" sunkiai sužeidė dešinę koją. Ly- čiai tokia pat nelaimė patiko Kazį Petrauską Kehley Run kasyklose. Pavieto ligonbutyje mirė Katrė Kazlauskutė. Likosi palaidota vietinėse lietuviškose šv. Jurgio ka- pinėse.

P. R.

IS ROCHESTER, N. Y.

Išsigelbėjo. Pas mus prie 880 Joseph ave. dviejų metų vaikas išpuolė iš antrų lubų lango. Butų užsimušęs, jei ne apacioje esančios krautuvės uždangalus nuo saulės. Vaikas tiktai lengvai susižeidė ir baigia gyti.

Bla.

IS ENGLEWOOD, ILL.

Karės kankinių apėdymo rei- kalais. SLA. 182-ros kuopos su- sirinkime, laikytame liepos 10 d., tarp kit-ko, buvo kalbėta ir apie rinkimą bei rupinimą drapanų nu- kentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Nutarta daugiau sujunginti Engle- wood'o moteris ir atsisaukti į apie- linkės lietuvių kolonijas, kaip tai Burnside, Kensington, So. Chica- goje ir kitas, kad kiekvienoje vie- toje moteris subrustų rinkti dra- panas, nieko nelaukdamos bei ati- dėdamos kitus darbus į šalį, ir kuogreičiausiai griebtusi drabužių rinkimo. Vasara bėga. Netai labai jau toli ir žiema su josios šalčiais ir pūgomis, kuomet šilti drabužiai musų nelairingiems giminėms Lie- tuvoje bus labai reikalingi. Mės, čia gyvenanti, nelabai nei reikalin- guzinauti tuom, kad čia susi- tuosime visi visą drabužių rinki- mo darbą, kurisai pradėta tarp vi- šių Amerikos lietuvių. Bet tiktai įsivaizdinkime patį save tų ne- laimingųjų padėjime užjūryje šal- tos žiemos metu, ir mės suprasime, kad pradėtasis darbas ten užjūrio broliams yra reikalingas, labai rei- kalingas.

Taigi, moteris, turėdamos ko- kius nors drabužius, nelaikykite jųjų uždarytų šėpose. Paaukauki- te juos ten, kur jie kartais galės atlikti gyvybės svarbos reikala. Aukaujamuosius drabužius galima siųsti Brooklynan, kame jau yra susitvėręs tam tikras komitetas dra- bužių priėmimui. Jeigu norite tie- siųti gusį, tai galima juoduoti arba siųsti sekantiu antrasiu: Mis- Marie Radzevičiūtė, 8409 Kerfoot ave., Chicago, Ill. Iš šios vietos drabužiai bus pasiųsti Brooklynan Englewood'e jau diktokai yra su- inkta drabužių. Butų gerai kalį galint daugiau drabužių siųsti kru- voje.

Butų geistina, kad visos lietu- vės moteris suprastų ir prijauntų musų "susipratėliams." Jie su- stojo į vyskupą pasižiūrėti ir pra- dėjo juoktis iš vyskupo kepurės, daug kenčia. Nelaukdami nieko

ir nesigalėdami atliekamo darbu-
zio, kuris mums vistiek taip daug
svarbos neturi, skubėkime nu-
skriaustųjų savo tėvėlių, brolių
ir seselių pagelbon.
M. R.

IS SCRANTON, PA.

Pavergtųjų tautų reikalais.
Liepos 25 diena, 3 val. popietį
miesto svetainėje (Town Hall)
čia bus laikomas didelis susirinkimas pavergtųjų tautų reikalais.
Pirmininku bus p. Edwards, La-
kawanna pavieto teisėjas. Tarp
kalbėtojų stovi kongresmonas J.
F. Farr, lenkų vyskupas Fr.
Hodur, Dr. J. Sliupas, Scranton'o
"Times" redaktorius Lynett, E.
Revink iš New York'o ir kiti.
Susirinkimą šaukia "Internacio-
nālė Lyga Lygybei ir Laisvei".
Dalyvauja lietuviai, lenkai, rusi-
nai, žydai slavokai ir kiti. Susi-
rinkimo tikslas: suartinti paverg-
tasias Europos tautas, jų prie-
spaudos pašalinimas ir Ameri-
kos žmonių prielankumo laimė-
jimas tam tikslui. Įžanga susi-
rinkimui uždėta.
S.

IS BALTIMORE, MD.

**Paroda. Sėlimo darbas. Nau-
jas veiklas. Atletų klubas.**
Darbai. Mount Vernon placiū-
se stovi augstas bokštas, kurio vir-
šų puošia Jurgio Washingtono sto-
vylo. Šįmet sukako šimtas metų
nuo stovylos pastatymo. Liepos
5 d. buvo iškilmingai apvaikšio-
tas šimtmetinis tos stovylos jubi-
lėjus. Tarp kitų tautų ir lietuviai
dalyvavo šioje iškilnėje. Tai bu-
vo pirminis lietuvių dalyvavimas
viešame Baltimorės tautų susirin-
kime. Šiai lietuvių dalyvavimas
gal nepasileks be pasekmių. Kaip
matyti, auglį atkreipė savo atydą
į lietuvius. Po apvaikšiojimų,
vietiniai anglų laikraščiai daug ra-
šė apie lietuvius ir jų jų praeitį.
Anglai net užkvietė lietuvių vado-
vus susirinkimui, kad įsteigtų tarp
anglų fondą nukentėjusiui nuo ka-
rės Lietuvai šelpiti.

Vietinė konferencija šelpimui
nukentėjusios Lietuvos nepaisyda-
ma nei karščių, reguliariai laiko
savo susirinkimus ir į šioje salti-
nių, iš kurių galima būtų semti lė-
šos suselpti mūsų brolius, ken-
čiantis bėdą užjūryje. Šėlimo
tikslu liepos 24 d. rengiamas
piknikas. Taigi nutarta susieti
su "Lietuvos Draugijos" atstovu p.
S. Simkui sužinoti, apie kurį lai-
ką jis mano aplankyti Baltimorės
lietuvius, kad, iškalno žinant, būtų
galima prisistoti prie paskmin-
gesnio jo misijos darbo atlikimo.
Šiandienomis konferencijos iš-
dininkas J. Česna gavo padėkavo-
nės laišką iš Lietuvos nuo "Lietu-
vių Draugijos Nukentėjusiems dėl
karės šelpiti" už prisijutą tukstančių
rublių.

Vietinė Teatro Myletojų Drau-
gystė mokiniams naują keturių vei-
ksmų veiklą "Bijūnėlis", parašytą
žinomo autoriaus V. Nagoroskio.
Veikalo turinys, užimantis ir išpi-
nitas dainomis, nupiešia, lenkų intri-
gas prieš lietuvius.

Neseniai susitvėrė Baltimorėj at-
letų klubas, kurio tikslu bus la-
vinti savo narius gimnastikoje ir
imtyne. Klubas susirašė su-
virsim šimtas jaunų vyrų. Linke-
tina gerų pasekmių.

Kraucių darbai buvo pagerėję.
Bet pamazai ir vėl žemyn puola.
Unijos susirinkimus mažai kas lan-
ko, priežastis gal tame, kad tarp
Baltimorės lietuvių gyvuoja net
tris skirtingos unijos. Laikas bal-
timoriečiams darbininkams pame-
ti taisyntes tarp savęs ir tvirtis
vieną bent kurią uniją. Tuomet ir
pasekės būtų geresnės.

Narušėvė.

IS MILWAUKEE, WIS.

Aukos. Liepos 17 d. atsibuvo
"Milwaukee Fondo" susirinkimas.
Susirinkusieji nutarė pasigiti kaip
galima greičiau surinktus pinigų
Lietuva. Pinigų "Fondo" yra virš
\$80.00.

Aukų rinkėjai, pastaruoju laiku
vaikšėdami per stbas, gavo aukų.
Ankavo šios ypatos: po 50c—K.
Stapičienė ir A. Monseivė; po
25c—J. Jackovskis, V. Polaimo,
L. Stepys, J. Dručas, J. Parajec-
kas, J. Kriaučiūnas, A. Pavocius-
kas, J. Dzekuskas ir Kristus Vys-
niauskas; smulkiai—10c.

Viso labo surinkta \$335.

A. Jankauskas.

IS VALPARAISO, IND.

Sukaktuvės. Liepos 25 d. Val-
paraiso universiteto lietuviai mo-
kinių apvaikšiojo savo "Lietuvių
Literatinės Draugijos" 10 metų gy-

vavimo sukaktuvės. Išpradžių ap-
vaikšiojimas buvo rengiamas lie-
pos 18 d., bet paskui įsiai likosi
perkeltas į liepos 25 dieną. Val-
paraiso yra kviečiami susirinkti
tą dieną visi lietuviai ex-valparai-
siečiai.

IS WATERBURY, CONN.

Darbai ir lietuvių gyvenimas.
Darbai Waterburio dirbtuvėse eina
dieną ir naktį; išdirbama daugia-
sia karės reikmenys kaip tai: šrap-
neliai, bombos, kulkos ir t.t. Lie-
tuvų mažai dirba prie tų daiktų
užbaigimo. Lietuviai vien paga-
mina iš misingo medegą, kuri yra
tinkama apvilkinui sprogalui. Ang-
lai ir francuzai (pirmiau išdalis
vokiečiai) darbininkai jau pripildo
sprogstančią medžiagą.

Prie tokių darbų dirbtuvių savi-
ninkai pirmiau prileidavo ir vo-
kiečius, bet kuomet vienos dirbtu-
vės užbaigtas šrapnelis buvo iš-
bandomas, kaip jis sės mirty Euro-
poje, tai iššovus šrapnelį, įsiai
susprogdavo be jokio sproginio.
Dėl to kompanija paliausavo 45
darbininkus, kurie tą darbą buvo
dirbę. Kompanija turėjo nuostolį
už \$75,000. Dabar vokiečių jau
neprileidžia prie tokių darbų. Dirb-
tuvės pastatė sargybą, dieną ir
naktį sergti policija kaip iš vidaus,
taip iš lauko, kad vokiečiai neiš-
sprogdintų dirbtuvių. Lietuvių
darbininkų dauguma pribuvo iš ki-
tur. Visi jie paprastus darbus
dirba ir už mažą užmokestį. Ma-
žai iš jų yra tokių, kurie pelnytų
po \$3.00—\$4.00 į dieną. Mažos
mokesčių priežastis ta, kad lietu-
viai nemoka amatų. Iš to ne tik-
Waterburio, bet abeina visiems
Amerikos lietuviams pamoka, kad
reikia atkreipti dėmesį į amatus.
Dabar pūki proga dirbančiose vie-
tose išmokyti darbo, kokį kas pasi-
renka. Po kare Amerikoje pri-
truks paprastų darbininkų, o amat-
ninkų dar daugiau bus reikalauja-
ma.

Nors Waterburyje yra daug nau-
jų lietuvių pribuvusių ir nedirba ki-
tie, kurie nenori, bet triukšmo, ko-
kis budavo keli metai atgal, negir-
dėt. Žinoma, ne'be to, kad karts
nuo karto nenusipilstų vienas kitam
ausį arba nosį, bet ir tai atsitai-
ko iš naujai pribuvusiųjų.

Bizniai, koki jie nebūtų, visi ge-
rai laikosi. Biznierių rako, kad
jau senai nebuvo taip "bizi".
Viešame lietuvių gyvenime nėra
nieko ypatingo. Užstojus šilumai,
viskas patingo. Dabar užstojo lai-
kas išvaziavimų ir girias. Tų iš-
vaziavimų kas nedėdienis net po
kelis buns.

Naujai pribuvusius į čia lietu-
vius nustebina vaikai, pardavinė-
jantieji lietuviškus laikraščius ne
tik gatvėse, bet ir prie dirbtuvių
vartų. Laikraščius "šiltus" atne-
ša. Kitas, savo gyvenime nepir-
kęs laikraščio, neatsilaiko prieš
jauną apsvietus platintojų 'atakus',
yra priverčiamas pirkti laikraštį ir
turi skaityti. Stebiasi: girdi, "bra-
cia, tai tikra Lietuva šitam Water-
buryje. Kur tik pasisuksi, tai vis
lietuviškai; ar tai išėjė giroje dai-
te—lietuviškai; svetainės šio-
kiai—lietuviškai, ir gramofonai, pa-
statyti languose, drosia—lietuvi-
škai".

Bet vieno dalyko lietuviško tai
trūksta: tikrų lietuvių inteligentų,
ypatingai profesionalų. Ant 15,000
lietuvių nesiranda čia nei vieno
lietuvių gydytojaus. Todėl lietu-
vių vietą užima žydų daktaras,
kuris susikalba lietuviškai. Gi
lietuvis gydytojas čia labai paei-
dijamas. Rods, neapsiriktų vie-
nas, čia apsigyvendamas. Butų
jam nauda, ir iš jo profesiona-
lio bei viešojo veikimo būtų nau-
da ir vietos lietuviams.

Kahietis.

IS AMSTERDAM, N. Y.

**Piknikai. Nelaimė. "Tag-
Day" pasiekimas.** Lietuvių Pi-
kietų Klubas neseniai turėjo sa-
vo pikniką, kurin buvo užkviestas
ir dalyvavo taipgi kitos vietinės
draugijos: Lietuvos Sunų ir Duk-
tryų Dr-stė, Sv. Juozapo Dr-stė, Sv.
Antano Dr-stė. Svaiginančių ge-
rimų piknike buvo. Todėl, žino-
ma, buvo ir išsitraukusių. Bet
dauguma dieną blaiviai praleido,
jaučiamas žaisdamas ir dainuoda-
mas, seniai šnekučiuodami apie Lie-
tuvos nelaimės ir žiūrėdami į jau-
nimą. Piknikiečiai parvaziavo na-
mon sveiki ir linksni.

Už poros dienų sv. Antano Dr-
stė surengė pikniką, kurin taipogi
atsilankė kitos draugijos. Pikni-
kan susirinko gražūs burlis žmo-
nių. Jaučiamas gražiai užsilai-
kė.

Bet buvo tokių, kurie per svaigai-
kus, anot patarė, "šviesios diene-
sės nematė". Dikčiai pasigėrė, ve-
žio ratuką kaip nors, kad "už-
fundytų". Kuomet privežtasai prie
"bufeto" nepirko tiktų svaiga-
lams, tai toki pavėžėdavo ir iš-
versdavo ant žemės ir kito "pasa-
zieriaus" ėjo į jėskoti.

Ne ką naudos iš piknikų turi taip
pasielgiantieji.
Trečią pikniką parengė bažnyti-
niai giedoriai liepos 11 d. Pikni-
kas užsibaigė labai nelaimingai.
Buvo atvažiuojęs į čia iš
Brooklyno Juozapas Kuodis,
Brooklyno kun. Kuodžio brolis.
Atsilankė ir įsiai piknikan. Pik-
nikas gražiai ėjo. Pavakare Kuodis
išėjo ant elektrinio karo bė-
gių (rėlių) pasivaikšioti. Kuod-
žio nepastebėtas, atėjo karas ir
nelaimingai ant vietos užmūšė.
Piknikas greitai pasibaigė. Laido-
tuvėms atvažiuo vėlionio brolis-
kunigas iš Brooklyn'o. Vėlionis
turėjo 22 metų amžiaus. Paėjo iš
Pašilių kaimo, Ramigalos parapi-
jos, Kauno gubernijos.

Burlis vietos lietuvių, su Lie-
tuvos Sunų ir Dukterų Draugyste
priešakyje, uoliai darbuojasi naujai
nukentėjusių nuo karės savo brolių
Lietuvoje. Liepos 10 d. čia buvo
surengta rinklėva (tag day) nu-
kentėjusiųjų naudai. Merginos
gatvės visą dieną pardavinėjo
ženklelius. Rinklėva pasiekė la-
bai gražiai: surinkta \$447.23. Te-
me darbe daug pasidarbavo sv.
Marijos Dukterų Dr-stė ir pa-
rapijos merginos. Pinigai padėta
į banką. Kuomet bus daugiau su-
rinkta, tai žadama sinisti tiesiog Vil-
niun. Vietos lietuvių Vilniun jau
pirmiau išsiuntė \$500.

Lietuvos Sunus.

IS LIETUVOS.

VILNIUS.

Šiandienomis lietuvių delega-
cija buvo pas žmonių švietimo mi-
nisterį gr. Ignatjevą lietuvių kal-
bos mokyklose ir apskritai lietuvių
mokyklos reikalais. Delegacija
dalyvavo atstovus Yčas, A. Sme-
tona ir St. Silingas. Jie įteikė mi-
nisteriui lietuvių pedagogų burelio
sustatytą lietuvių kalbos viduri-
nės mokyklos programą ir pa-
aiškinamąjį raštą apie netikusį da-
lykų stovį ir visus trūkumus. Lie-
tuvų reikalavimą, kad lietuvių kal-
bos ir jos mokytojų teisės būtų
sulygintos su lenkų kalbos ir jos
mokytojų teisėmis Lenkijoje, žmo-
nių švietimo ministeris pripažino
teisingu ir pradžioje visa, kas rei-
kalinga, padaryti ir pataisyti. Tarp
kitko buvo pakliudyta klausimas
įsteigti prie Vilniaus mokslo apy-
gardos egzaminų komisiją, kuri eg-
zaminuos tuos, kas norės gauti
lietuvių kalbos mokytojo teises.

Be to, buvo kalbėta ir apskritai
apie lietuvių mokytojų skyrimą,
ypač klasikų, Lietuvoje. Žmonių
šviet. min. gr. Ignatjevas visus
tuos paaiškinimus priėmė, sutiko
su jais ir pasakė, kad centre, pa-
čioje ministerijoje, prieš lietuvių
skyrimą nieko neturi, tik tai reikia,
kad išmokyti skirti ir vietos vyres-
nybė.

— Vilniaus gubernijos valdyba
jau paskelbė pirmąjį skiriamos li-
viduoti žemės ir apskritai nejudan-
čio turto sąrašą, kuriuos ligšiol
valdė karaiujančių su Rusija val-
stybių ir kai kurie pačios Rusijos
valdiniai. Į sąrašą įtrauktos šios
vietos:

Ašmenos apskrityje: 1) Detkos
Roberto Velikoje Selo, 20 deš.
1436 ketvirt. siek.; 2) fon Brezės
Juozapo Ostrovo dvaras, 936 de-
šim. 887 ketv. siek. Trakų ap-
skrityje: 1) Šeflerio Adolfo Liuto-
nių sodžiūje 742 ketv. siek.; 2)
Vendienės Petronėlės Palamienės
dvare 12 dešimt.; 3) Kaspario
Karolio Birštono sodybos 1000
ketv. sieksn. Svecionių apskri-
tyje: 1) gr. Krasickienės Michai-
los Čurlionų dvaras, 1730 deš.
2251 k. siek. 2) Libšo Juozapo
Aleksniškų viensėdis 33 deš. 222
k.s. Lydos apskrityje: 1) Liubės
Fridricho Čaplevičiaus dvaras 42
de.; 2) Korneto Antano Dakuda-
vo sodžiūje 5 deš. 1600 sk.

— Vilniaus gubernatorių birže-
lio 1 d. išleido priverstinai pildyti-
nų įsakymą, kuriuo Vilniaus gu-
bernijoje šių metų birželio mėne-
syje buvo draudžiama pirkti ir vežti
kietų stambiusių galvijus. Kas
nepaklausė įsakymo, buvo baudžia-
mas arba 3000 rub., arba trims
mėnesiais tvirtumos ar kalejimo.

Nuo š. m. birželio 1 d. žemės

tvarkomosios komisijos surašinėjo
visus stambiusius ir mažuosius
gyvulius Vilniaus gubernijoje. Vi-
žio, kas turi gyvulių, komisijoms
pareikalavus, būtinai turi duoti vi-
sas žinias, surašyti atsakymus ko-
misijų siuntinėjamuose lapeliuose
ir suvartyti visus gyvulius į paskir-
tas vietas, kuriose jie buvo suraši-
nėjami. Nepaklausiusieji buvo bau-
džiami 3000 rub. arba trims mėne-
siais kalejimo.

— Mokslo apygardos globėjas
prof. Aleksiejėvas netrukus bu-
sis įskeltas iš Vilniaus. Į jo vie-
tą ešas skiriamas Petrapilės Imp.
Viesosios Bibliotekos direktoriaus
padejėjas, rusų teisės d-ras N. Če-
čulinas. Prof. Aleksiejėvas grįž-
tas atgal į Dorpat universitetą
profesoriui.

— Degė miškai pas Panorų kalnus
(Tarp Vilniaus ir Lentvaravo).
Nuostolių tuo tarpu dar neapska-
ityta.

— Vilniuje susitvėrė žydų drau-
gija nukentėjusiems dėl karės šelp-
ti.

— Šią vasarą, kaip ir pernai jau
koncertuoja Vilniuje, Bernardinų
sodnė, simfonijos orkestras, kurį
veda pp. Vontas, Galkovskis ir Vi-
žinskis. Tarpe 50 orkestro na-
rių yra labai gerų solistų, pav. P.
Karpilovskis (smuikas), p. Kinkul-
kinas (violionėlė) ir kiti. P.
Karpilovskis, nepaisant jo dar visai
jaunų metų, baigęs jau yra Petro-
grado konservatoriją, profesorius
Avero skyriuje. Išpildytuose ge-
gužės 1 d. Conus'o ir Berio'o
koncertuose parodė nepaprastą mu-
zikalinį talentą ir jau įgytą didelę
techniką. Orkestras gi gerai yra su-
sugrojęs ir daro labai malonų įspu-
dį į klausytojus, kurių prisirenka
kiekvieną vakarą po kelis tukstan-
čius. Inėjimas į sodną kainuoja
tik 12 kap. Pradžią 734 val. va-
karą. Pabėgėliams lietuviams, mu-
zikos mėgėjams, kaip tik atsitinka
proga maoniai praleisti vakarus,
klausant tokios rimtos ir gražios
muzikos, kurios mažesniuose mies-
tuose netenka girdėti, juo labiau,
kad tarpe kitų veikalų, grojama
viena-kita ir lietuvių liaudies daina.

Jeigu kas iš mūsų kompozitorių
turi š-tą prirengę orkestrui iš liau-
dių motyvų, tesikreipia su tais rei-
kalais į orkestro direktiją, kad iš-
bandyti ir supažindinti platesnę
publiką su lietuvių muzika.

Nukentėjusiems dėl karės Šiau-
lių ir Raseinių apskričių lietuviams
šelpiti suvienytas Maskvos preki-
ninkų ir biržos komitetas paskyrė
25 tukstančius rublių.

— Lietuviai Draugijai nukentė-
jusiems dėl karės šelpiti paskirta pa-
šelpa 50 tukstančių rublių.

Maskvos organizacija nukentė-
jusiems dėl karės šelpiti atsiuntė
savo igalioję p-lę K. Misevičaitę
steigti Kauno ir Vilniaus guberni-
jose "vaikams sodnelius." t. y.
prieglaudas su tam tikrais sodne-
liais. P-lei Misevičaitėi nurodyta
patogiausia vieta Merkinė, Viln. g.

Per d-rą Basanavičių gauta 2000
rub. iš Lietuvos Tautos Gelbėjimo
Fondo Amerikoje.

— Skotijos Lietuvių Katalikų Vi-
suomenės Lietuvai šelpiti Komitetas
atsiuntė čekį 110 svarų sterlingų.
Palengvinti savo igaliojinių dar-
bui ir pagreitinti pagelbai nuken-
tėjusiems Komitetas paskyrė nau-
tai susitvėrusiai gudų draugijai
1000 rub. pašelpo.

Paskutiniu laiku Lietuvių Drau-
gija priglaudė ir latvių pabėgėlių.

RUSIJOJE.

Petrapielėje gautos gautos tikros
žinios, kad Vokietijos vyriausybė
leidusi Danijos Raudonojo Kry-
žiaus igaliojiniui aplankyti Vokie-
tijoje Rusijos belaisvių stovyklas.
Drauge su Danijos igaliojiniu Vokie-
tijoje leid'si važiuoti, belaisvių
lankyti ir Rusijos galestingajai se-
erei. Rusijos Raud. Kryžius, ne-
sitikėdamas, kad Vokietija leistų
važiuoti belaisvių lankyti vyra, per
Danijos Raudonąjį Kryžių prašė
leisti bent moterį.

PRIENAI.

Marampolės Pav.

Pranešama, kad Prienose gabe-
namųjų nuo pozicijų žmonių susi-
rinkę ligi 10 tukstančių, Balbieri-
kyje ligi 5 tukstančių. Paskuti-
niame savo posėdyje Lietuvių ag-
ronomijos bei teisių pagelbai teiki-
ti nukentėjusiems dėl karės Drau-
gijos valdyba paskyrusi 800 rub.
dr-jos siūčiančiams į Kauno gub.

žmonėms, kurie sutartinai su Že-

miečių Sąjunga ir Liet. Komitetu
darbuosiai bendrai steigiamuose
punktuose, rinksią žinių apie karės
nuostolius, tvarkysią savitarpinę
pagelbą vietose ir t.t.

"LIET. DR. AGRONOMIJOS
BEI TEISIŲ PAGELBOS TEI-
TI NUKENTĖJUSIEMS
DĖL KARĖS."

Pasidalinusi savo pareigas ir vi-
daus tvarką, naujoji draugija pra-
deda imties gyvyjo darbo. Didė-
niam darbo našumui, stengiasi ji
derinti su kitų šelpimo draugijų
veikimu, k. t. Liet. Dr. Nuk. Selp.,
Suv. Kom. Žemiečių Sąjunga ir
t.t. Artimesnių ryšių pavyko už-
megsti su Žemiečių Sąjunga, kuri
pačiai ėmė steigti maitinamuosius
punktus Suvalkų gub., dabar gi
kelia savo veikimą ir į Kauno gub.

Draugija sutartinai su Žem. Są-
junga ir Suv. Kom. yra pasiuntusi
tam tikrus žmones (pp. Lekecką,
Abraitį ir Liubną) į Suvalkų gub.;
mat, čion pradėjus gabenti gyven-
tojus už 30 verstų nuo fronto, at-
sirado didelis pagelbos ir jos su-
tvarkymo reikalas. Iš tų igalio-
nių jau gauta žinių apie išstrem-
tųjų supildimą Prienose ir Balbieri-
skyje: Prienose jų ešą jau apie
10 tukst., Balbieriškyje ligi 5 tukst.
Draugija nuo savęs skiria pinigų
igaliojinių kelionėms. Paskutiniame
vėl valdybos posėdyje gegužio
31 d. paskirta ligi 800 rub. dr-jos
siūčiančiams į Kauno gub. žmo-
nės, kurie sutartinai su Žem.
Sąjunga ir Liet. Komitetu darbuo-
sis bendrai steigiamuose punktuose,
rinks žinių apie karės nuostolius,
tvarkys ant vietų savitarpinę pa-
gelbą ir t.t.

Dr-jos vidaus gyvenime dar eina
tolimesnis tvarkymasis ir atskiras
sekcijas: agronomijos, informaci-
jų ir statistikos biuro, teisininkų,
darbo biuro, namų statymo ir t.t.;
rengiama visos dr-jos ir atskirų
sekcijų sąmata. (Iš laikraščio)

DARBAS BEDARBIAMS.
Lietuviai, kurie dabar yra be
darbo, gali gauti darbo prie ge-
lezinkelinių ir statymo. Suvienytų
Valstijų Imigracijos Tarnybos
darbo suįsiekimo biuro sky-
rius, 845 So. Wabash ave., Chi-
cago, Ill. įšėskio darbininkų minė-
tiems darbams. Už darbo suįsiej-
kojimą nereikia nieko mokėti.
Transportacija (pervežimas) už-
dyka. Uždarbis—\$1.50 į dieną.

Norintieji gauti šitokią darbą pri-
valo kreiptis asmeniškai nurodytu
antrašu by dieną tarp 9 val. ryto
ir 4:30 val. popietų, išskiriant
subatas, nedėdienius ir šventa-
dienius.

**AUKOS, SURINKTOS LAIKE
LIETUVOS ATSTOVO ŠIM-
KAUS PRAKALBŲ GARY,
IND., LIEPOS 11 d., 1915 m.**

Istoji Lietuvių Draugijos nu-
kentėjusiems dėl karės šelpiti na-
riais šelpėjais, užsimokėję po 2
dol., šios ypatos:

1) Antanas Pžera kilęs iš Pa-
žerų par.; 2) Jonas Kolbeckas;
3) Kazys Granataskas; 4) Povy-
las Mizusnas; 5) Adnėška Sa-
bockienė, kilęs iš Gerdiskų; 6)
Ona Grybienė kilęs iš Gerdiskų;
7) Benediktas Sereikis kilęs iš
Šiaulių; 8) Jeronimas Stanaitis
kilęs iš Skirsnemunės; 9) Justinas
Eidimtas kilęs iš Plungės; 10) An-
ijai Eidimtas kilęs iš Plungės;

11) Jurgis Jukūnas kilęs iš Pun-
sko; 12) Jonas Serksnis—kilęs iš
Pašvintinio; ir 13) Magdalena
Margienė iš Garliavos.

Paaukavo po \$1.: Z. Želvytis,
Vl. Benikaitis, Al. Janavičia, J.
Venaitis, S. Stelmalis, M. Vaciulis,
J. Melynavičia ir Ad. Vanartonis.
Smulkių aukų surinkta 6 dol.
Išviso surinkta \$40.

St. Simkus,
Lietuvių Draugijos nukentė-
jusiems dėl karės šelpiti
igaliojiniams.

AUKOS NUKENTĖJUSIEMS.

Gerb. "Liet." Redakcija:
Šiuom prisijūnė \$5.00, kuriuos
meldžiu perduoti p. Stasiui Sim-
kui, kad įsiai persiųstų juos Lie-
tuvon nukentėjusiems nuo karės.

Su pagarba,
A. Miller,
Everett, Wash.

Kvita. Penkis doliarus pri-
dėmiau l'epos 19 d. 1915 m., Chi-
cago Ill.

St. Simkus.

auka nuo "nežinomo." Tuos pi-
nigus perdavėme p. Simkui.

"Lietuvos" Redakcija.

SLA. KUOPŲ DOMAI.

Gerbiamieji:—
Vienoje Chicagoje mes turim
penkioliką SLA. kuopų, likusioji
Illinois valstijos dalyje dvidešimt
penkis kuopas. Išviso tik Illinois
valstijoje randasi keturiasdešimt
kuopų. Tai milžiniška pajėga.

Viena, ko mums trūksta, tai
artimesnių ryšių tarp savęs, gy-
vesnio veiklumo!
Tuos artimesnius ryšius mes ga-
lime turėti tarp savęs tik tada, ka-
da visi arba nors veiklesni kuopos
nariai stengsis darbuotis SLA. nau-
dai.

Aš turiu prirengęs labai naudin-
gą prelekciją: "Is sveikatos sry-
ties ir socialio klausimo!" Tą
prelekciją aš maloniai paskaitysiu
gerbiamoms SLA. kuopoms.

Iš prelekcijos pasinaudoti gale-
ti netik kuopos. Paprastai tokios
prelekcijos pasiklausyti susirenka
nemažai pašalinės publikos.

Pasibaigus prelekcijai, kuopos
vyriausybė galėtų išnaudoti tokį
vakarą prirašinėjamui naujų narių
į SLA. Manau, kad nemažai rasto-
jų norinčių prisirašyti, ir pato-
giausis laikas kaip tik čia ant vie-
tos—po prelekcijų.

Aš tikiu, kad pasekmės iš tokių
vakarų būtų neblogiausios.

Kuopoms, kurioms patinka aug-
ščias paduota mintis, malonės at-
džios užmiršta. Vertė J. A.
L. Graičunas, 3310 So. Halsted st.,
Chicago, Ill.

Ch. Seignobos,
Sorbonos Profesorius

Latvių-Lietuvių Tauta.

Nuo Vertėjo. Žemiaus sekąs straip-
snis yra vertimu gerai žinomo profe-
soriaus Ch. Seignobos straipsnio, ku-<

Vist laikraščiai stumiami rankraščiai turi būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji parduodami turi paduoti. Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atstuminti visus rankraščius, kurie nepasiekia laiko.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Darbininkų organizacija. Mūsų skaitytojai jau žino, kad So. Bostone tveriamą naują darbininkų organizaciją, kuri gali turėti savo skyrius įvairiose Amerikos lietuvių kolonijose. Naujoji organizacija jau ir turi skyrių, bent vieną: Atholje, Mass. Praeitais "Lietuvos" numerio korespondencijų skyriuje mūsų korespondentas iš So. Boston, Mass., gan smulkiai ir aiškiai parodė, kaip toji organizacija tveriamą, kas ją tveria ir kokias priemones tverėjai vartoja. Perskaitykite dar kartą tą korespondenciją, ir pamatysite, kad tai nėra dalykas, pro kurį galima ranka mostelėjus praieiti, kaip pro nesvarbų arba tik tai vietinę reikšmę turintį reikalą. Darbas, kuris pradėtas So. Boston'e, turi reikšmę visiems Amerikos lietuviams ir ne šiandien, tai rytoj jį, gerai jam vystantis, persimes kiekvienon didesnėn kolonijon, kur tverėjai tikta galės pasiekti.

Darbininkų organizacija, kaip tokią, gali būti skaitoma labai pagėdijama. Pas mus daug kalbama apie susiorganizavimą, savo įiegi sutvarkymą. Tokiai sutvarkymui būt reikalingas ypač lietuviams darbininkams, kurie šiandien yra išisklaidę, išsiskirstę ir gyvena toli-gražu ne tokiose sąlygose, kokiose jie turėtų gyventi. Darbininkų susiorganizavimas, ne socializmui vykinti, ne klerikalizmui daryti iš tokių organizacijų savo politiską arkluką, būtų labai naudingas. Tokios organizacijos svarbiausiu ir vieninteliu tikslu turėtų būti lietuvių darbininkas, jo buvis ir tojo buvio pagerinimas.

Ar tokiai yra So. Bostone tveriamosios organizacijos tikslas? Atydžiai perskaite augščiau minėtą korespondenciją, mes pamatysime, kad tveriamoji organizacija yra tikrai vienu grandinėliu toje dabar jau gan didelėje popierinių ir nepopierinių organizacijų virtyne, kurią Amerikos lietuvių klerikalizmo vadai stengiasi sutverti grynai politiską tikslu. Tosios organizacijos virtynės steigimas yra statymu pamato, kuriuom galima būtų priduoti reikšmės praeitai metų dešimtyje kongrese Chicagoje išreikšai vilčiai, kuri galima suvokti ošalbin: "kas neturi mūsų (klerikalų) aprovalo, tas negali pasirodyti tarp lietuvių. Visos neapigulmingos nuo mūsų knygų išleistuvės yra bedieviškos ir visomis galimomis priemonėmis naikintinos. Laisvas žodis, nevaržomas sanzinė—Suv. Valstijų konstitucijos pamatas—gali sau gyvuoti (nes mes negalime jos pasiekti), bet mes nenorime, kad Amerikos lietuvių tuom naudotųsi. Mes esame Amerikos lietuvių bosais, ir turi taip būti, kaip mes sakome."

Tokių didelių apetitų vyrai turėjo tačiau labai nedidelę galę. Neturint gi tos galės, visi jų troškimai ir apetitai buvo tik tiktai sapnas. Ir štai mes matome juos betveriant visą eilę organizacijų. Dabar jie jų turi daugiau negu by kuri kita srovė.

Prie tos rūšies grynai politiskais tikslais sutvėrtų organizacijų reikalinga priskaityti ir šioji naujoji. Jos tverėjai yra gerai žinomo plauko žmonės. Naujosios organizacijos agitacijos priemonės, neaplenkiančios nei sakyklos ir privertusios mūsų korespondentą, toli-gražu ne prieš katalikams, pasipiktinti bažnyčios pavertimu į svetainę prakalbų susirinkimams, yra lygiai labai gerai pažįstamos. Tais tikybos įvėlimas ir reikalą, nieko bendro su tikyba neturinčių, yra irgi jau gerai pažįstami visiems apsiirėskimui. Žodžiu sakant, čia turime dar vieną pavyzdį klerikalizmo, stengiančio sutvirtinti savo pozicijas.

Tai nėra grynai darbininkiska organizacija, ir darbininkai, kurie tikisi iš tos organizacijos tikro savo reikalų apgynimo, gali labai karčiai apsigilti.

"Laisvė" apskundė "Vienybę Lietuvosninkų." Mums prisistatė

is Brooklyn, N. Y., sekančio turinio laiškas:

"Laisvės" bendrovė ir Pruseika su Neviacku apskundė į teismą "Vien. Liet." ant \$100,000 atlyginimo už patalpinimą "Vien. Liet." Redakcijos pervalgoje, kad tie ponai turėtų sėdėti ant apkaltinimo suolo už prigulėjimą į "Red Hand Society."

"Vien. Liet." tikisi patatyti pp. Pruseiką su Neviacku tokio pat karjerio kaip Bagočių."

Žinia apie naująją bylą patvirtina paskutinis (58) "Laisvės" numeris.

Universiteto steigimas. Kun. Vyšniauskas praeitais savaitės "Drauge" pakėlė sumanymą steigti lietuvių universitetą Lietuvoje.

Principe reikalas, kurį kun. Vyšniauskas pakėlė, yra neabejotinai toki, kad vargu galėtų atsirasti lietuvis, kuris jam nepritartų. Bet praktikoje, ypač dabartinio laiku, tą sumanymą norint įvykinti, kyla eilė svarbių kliučių. Pirma, visos lietuvių įiegos yra atkreiptos dabar į tai, kad mūsų tauta tiesiog fiziškai nežuotų; antra, politiskieji Lietuvos reikalai šiūm momentu reikalauja butino didelės atydos atkreipimo į juos; trečia, imant omenin kliūtis, kurias ne-rusai turi Rusijoje savo apsvietus reikalause, abejotina, ar rusų valdžia, bent be ilgios kovos, leistų lietuviams savą universitetą steigti; ketvirta, ar galima steigti universitetą—augštesnio mokslo įstaigą—neturint savų pradinio nei vidutinio mokslo įstaičių: penkta, dabar visam gyvenimui dēlei karės suirus, ar galima pradėti milžinišką darbą, kuriai savo vykinimui reikalinga įa kitokių aplinkybių, negu šiandieninės yra; šešta, ar lietuvių turi užtektinai tinkamų ir pasiekiamų įiegių (jų reikia daug), kad užpildytų mokytojųvimo (profesoriavimo) personalą?

Atsižvelgiant į tai, mums rodosi, kad sumanymo vykinimas dabar nebūtų savo laiku.

Bostono lietuvių laikraštijoje. Praeitais savaitės savo numeryje bostoniškė "Ateitis" praneša eizantini nuo spalio 1 d. tris kartus į savaitę.

Ten pat Bostone žada eiti kiti laikraščiai "Darbininkas." Jo redaktorium, sakoma, bus kun. F. Kemėsis. Busimojo laikraščio pakraipa tokiu būdu yra iškaino aiški.

Šimkui pradedant kelionę. Apilankęs kai-kurias Michigan ezoro pakraščio lietuvių kolonijas, p. Šimkus šią savaitę jau laiko susirinkimus Pennsylvania valstijoje.

Per tas kelias savaites, kurias p. Šimkus išbuvo tarp Amerikos lietuvių, visi galėjome pamatyti, kuom jisai yra. Atvažiavęs, jisai pasisakė atvažiavęs ne pas klerikalus, tautininkus arba socialistus bet pas lietuvius. Jisai, kaip tai jam vieninteliui ir priderėjo, nenorėjo įsimaityti į Amerikos lietuvių kivirčius. Jisai atsisotojo virš jų. Jisai pasirodė bapartyvisku žmogum kaip mūsų reikaluose, taip ir kaslink Lietuvos draugijų. Jisai sutiko perduoti aukas by kuriai draugijai, jeigu aukautojai to kur nors pareikalautų. Kuomet čia dešinėji norėjo padaryti jį savo įrankiu, jisai tam griežtai pasipriešino. Jeigu kuri kita srovė būtų bandžiusi taip daryti, tai jisai, be abejonės, būtų lygiai tokiu pat budu atsakęs. Iš viso p. Šimkaus veikimo mes matome, kad turime žmogų, kuriam tikrai rupi, nelaimingųjų mūsų užjūrio brolių pakelimas iš baisiosios nelaimės klanė.

"Lietuvių Draugijos" atstovas nėra nei klerikalas, nei tautininkas, nei socialistas. Jisai yra lietuvių, atvykusių pas lietuvių nukentėjusių lietuvių reikalais. Todėl ir visi Amerikos lietuvių turėtų jį remti kaip įmanydami. Jeigu vienos srovės žmonės rengia jam prakalbas, tai lai kiti tą darbą paremia. "Tėvynė" duoda sekantį patarimą SLA. kuopoms:

"Tose vietose, kur kitos organizacijos bus pradėjusios darbą, tegul prisideda mūsų kuopos, neužsivarinėdamos dēlei kokių ten pirmybės ar viršenybės klausimų, nes čia ne garbės darbai, bet pareigos. Tokiose-gi vietose, kur dar nepradėta kitų organizacijų dar-

buoties, tegul mūsų kuopos pakelia iniciatyvą, TEGUL SUSIAUKIA VIETINIŲ DRAUGIJŲ KOMITETUS, TEGUL SUSIZINO SU PONO SIMKUM IR PARENGIA JAM SAVO MIESTE PRAKALBAS."

Sio patarimo dvasia yra sekti—visiems Amerikos lietuviams.

Senai lauktas laikraštis. Lietuviai, čia Amerikoje ir užjūryje Lietuvoje, suprantą tą svarbą, kurią turi civiliuotojo pasaulio nuomonė visokiuose reikaluose. Drauge su tuom buvo gerai žinoma, kad civiliuotasi pasaulis mažai ką apie lietuvius bei Lietuvą žino, o pasaulio priejauta lietuviams jų kovoje už savo politiską teisę būtų labai naudinga. Taigi reikalinga informuoti pasaulį apie Lietuvą, apie jos reikalus, apie skriaudas, kurias jos kaimynai jai daro; reikalinga išdirti prielanki tuom tikslu civiliuotojo pasaulio nuomonė. Ypatingai dabar, kuomet Europoje laukiama naujo politisko žemlapio sudarant, Lietuva neprivalėtų būti užmiršta. Tai atsiekti galima geriausai laikraščiu pagelba. Ir todėl daug buvo kalbėta apie įsteigimą laikraščio svetimos kalbose Lietuvos reikalams ginti. Tarp Amerikos lietuvių buvo kalbėta apie įsteigimą laikraščio anglų kalbo-

je, panašiai kaip kad lenkai turi "Free Poland." Bet kalbos kalbomis ir pasilikio.

Už to darbo ėmėsi p. J. Gabrys, ir jisai jam pasisekė. Šiominis dienomis, iš Paryžiaus prisista pirmąsą, numeris mėnesinio laikraščio, anglų kalboje "Pro Lithuania." Tai yra amerikiečių pliano įvykinimas. Ponas Gabrys, nemokėdamas anglų kalbos, įstengė padaryti tai, ko amerikiečiai neįveikė (nei nebando).

Naujasąj laikraštis yra leidžiamas Paryžiuje. Tuom jojo, kaip anglų kalba laikraščio, neparankumas. Pirmame numeryje patalpinta eilė straipsnių apie Lietuvą. Kai-kurie p. Gabrio rašyti ir paskui matomai versti anglų kalbon, kiti—profesorių Ch. Seignobos ir A. Meillet. Pirmasai numeris išleista gerai vykęs. Nėvykusiai tikta nušviesta Chicago "visuotinas" seimas. Ponas Gabrys žino tikrąjį dalykų stovį ir galėjo kitaip nušviesti. Tai yra vienintėlis užmetimas, naujamjam laikraščiu.

Manytina, kad šisai laikraštis, kokio Amerikos lietuvių senai laukė, sutiks tarpe jų, kurių naujai įsteigta, gilą paramą ir priejautą. Naujojo laikraščio antraštas: "Pro Lithuania," 41, Boulevard des Batignolles, Paris, France.

Kazys Aušris.

Kaip, Sėdint Chicagoj, Galima Gauti Darbą Siberijoj.

Štai jums, skaitytojai, gera pasaka! Ji panaši yra į pasaką, tik skirtumas yra tas, kad ji palinta iš tikrų gyvenimo—iš mūsų amerikiečių lietuvių gyvenimo. Ji ne tik yra žingeidi, bet ir didžiai pamokinanti. Skaityti ją bus smagu ir žingeidi, bet ne dēlei žingėdumo aš ją rašau. Rašau todėl, kad tikinasi, jog gal ne pas vieną jauną skaitytoją ji pagimdytų geras mintis, suteiktų jam daugiau energijos ir priduos daugiau drąsos gyvenime.

Šių metų pradžioje, gyvendamas Chicagoje, sykį išgirdau, kad vienas jaunas lietuvis, p. Laurynas Radziukynas, čikagiečiams pusėtinai gerai žinomas, gavo vietą net Siberijoj. Ir ne bile kokią vietą! Dešimtis tukstantčių rublių algos ant metų, namus su kuru, žiburiu ir t.t.

— Brolau, tai ne baikos!—tariau savo draugui.—Tokią algą ne kiekvienas ir gubernatorių gausna, o juk Lauryną aš dar Lietuvoj truputį pažinojau—ukininko sunus kaip ir mes visi. Ir sakytų tu man, iš kur-gi jam toks blynas, kaip iš dangaus, nukrito!...

— Tai regi—tarė mano draugas dzukas.—Dzivas jau jam tur buc tokių laimų davė. Kap vienam Dzivas duoda, tai nait ir driterba, su kausu... O kap neduoda, tai nor tu imk ir iskanok—nieko nepamačys...—filozofavo mano pažįstamas.

— Eik, jau tu eik, su savo "laimi"—atsakiau savo pažįstamam.—Gal but kam nors ir duoda, bet pamyk, ką sako patarlė: "Jeigu pats nesirupinsi, tai ir Dievas tave neaprupins." Turbut taip bus ir čia, nes sakau aš Raulą pažinojau dar Lietuvoj, o ir čia Amerikoje man tekdavo su juom susieiti. Ir turėtum, brolau, žinoti, kad nors jo vardas Raulas, bet Dieve duok, kad tokių Raulų pas mus būtų kuodaugiau.

— Jeigu tas yra riktik tep, kaip tu man pasakoji—traukė toliaus mano dzukas,—tai gal bus ir ciesa (teisybė): ir aš uvožoju, kad pas lietuvius perdaug Saliamonų, o permažai tokių ot Raulų... Ir užsispyrė jis, kad aš jam truputį daugiau papasakiočiau apie tai, kaip, girdi, žmogus "sėdintis" turėtų remti kaip įmanydami. Jeigu vienos srovės žmonės rengia jam prakalbas, tai lai kiti tą darbą paremia. "Tėvynė" duoda sekantį patarimą SLA. kuopoms:

"Tose vietose, kur kitos organizacijos bus pradėjusios darbą, tegul prisideda mūsų kuopos, neužsivarinėdamos dēlei kokių ten pirmybės ar viršenybės klausimų, nes čia ne garbės darbai, bet pareigos. Tokiose-gi vietose, kur dar nepradėta kitų organizacijų dar-

je, panašiai kaip kad lenkai turi "Free Poland." Bet kalbos kalbomis ir pasilikio.

Už to darbo ėmėsi p. J. Gabrys, ir jisai jam pasisekė. Šiominis dienomis, iš Paryžiaus prisista pirmąsą, numeris mėnesinio laikraščio, anglų kalboje "Pro Lithuania." Tai yra amerikiečių pliano įvykinimas. Ponas Gabrys, nemokėdamas anglų kalbos, įstengė padaryti tai, ko amerikiečiai neįveikė (nei nebando).

Naujasąj laikraštis yra leidžiamas Paryžiuje. Tuom jojo, kaip anglų kalba laikraščio, neparankumas. Pirmame numeryje patalpinta eilė straipsnių apie Lietuvą. Kai-kurie p. Gabrio rašyti ir paskui matomai versti anglų kalbon, kiti—profesorių Ch. Seignobos ir A. Meillet. Pirmasai numeris išleista gerai vykęs. Nėvykusiai tikta nušviesta Chicago "visuotinas" seimas. Ponas Gabrys žino tikrąjį dalykų stovį ir galėjo kitaip nušviesti. Tai yra vienintėlis užmetimas, naujamjam laikraščiu.

Manytina, kad šisai laikraštis, kokio Amerikos lietuvių senai laukė, sutiks tarpe jų, kurių naujai įsteigta, gilą paramą ir priejautą. Naujojo laikraščio antraštas: "Pro Lithuania," 41, Boulevard des Batignolles, Paris, France.

Kazys Aušris.

Kaip, Sėdint Chicagoj, Galima Gauti Darbą Siberijoj.

Štai jums, skaitytojai, gera pasaka! Ji panaši yra į pasaką, tik skirtumas yra tas, kad ji palinta iš tikrų gyvenimo—iš mūsų amerikiečių lietuvių gyvenimo. Ji ne tik yra žingeidi, bet ir didžiai pamokinanti. Skaityti ją bus smagu ir žingeidi, bet ne dēlei žingėdumo aš ją rašau. Rašau todėl, kad tikinasi, jog gal ne pas vieną jauną skaitytoją ji pagimdytų geras mintis, suteiktų jam daugiau energijos ir priduos daugiau drąsos gyvenime.

Šių metų pradžioje, gyvendamas Chicagoje, sykį išgirdau, kad vienas jaunas lietuvis, p. Laurynas Radziukynas, čikagiečiams pusėtinai gerai žinomas, gavo vietą net Siberijoj. Ir ne bile kokią vietą! Dešimtis tukstantčių rublių algos ant metų, namus su kuru, žiburiu ir t.t.

— Brolau, tai ne baikos!—tariau savo draugui.—Tokią algą ne kiekvienas ir gubernatorių gausna, o juk Lauryną aš dar Lietuvoj truputį pažinojau—ukininko sunus kaip ir mes visi. Ir sakytų tu man, iš kur-gi jam toks blynas, kaip iš dangaus, nukrito!...

— Tai regi—tarė mano draugas dzukas.—Dzivas jau jam tur buc tokių laimų davė. Kap vienam Dzivas duoda, tai nait ir driterba, su kausu... O kap neduoda, tai nor tu imk ir iskanok—nieko nepamačys...—filozofavo mano pažįstamas.

— Eik, jau tu eik, su savo "laimi"—atsakiau savo pažįstamam.—Gal but kam nors ir duoda, bet pamyk, ką sako patarlė: "Jeigu pats nesirupinsi, tai ir Dievas tave neaprupins." Turbut taip bus ir čia, nes sakau aš Raulą pažinojau dar Lietuvoj, o ir čia Amerikoje man tekdavo su juom susieiti. Ir turėtum, brolau, žinoti, kad nors jo vardas Raulas, bet Dieve duok, kad tokių Raulų pas mus būtų kuodaugiau.

— Jeigu tas yra riktik tep, kaip tu man pasakoji—traukė toliaus mano dzukas,—tai gal bus ir ciesa (teisybė): ir aš uvožoju, kad pas lietuvius perdaug Saliamonų, o permažai tokių ot Raulų... Ir užsispyrė jis, kad aš jam truputį daugiau papasakiočiau apie tai, kaip, girdi, žmogus "sėdintis" turėtų remti kaip įmanydami. Jeigu vienos srovės žmonės rengia jam prakalbas, tai lai kiti tą darbą paremia. "Tėvynė" duoda sekantį patarimą SLA. kuopoms:

"Tose vietose, kur kitos organizacijos bus pradėjusios darbą, tegul prisideda mūsų kuopos, neužsivarinėdamos dēlei kokių ten pirmybės ar viršenybės klausimų, nes čia ne garbės darbai, bet pareigos. Tokiose-gi vietose, kur dar nepradėta kitų organizacijų dar-

je, panašiai kaip kad lenkai turi "Free Poland." Bet kalbos kalbomis ir pasilikio.

Už to darbo ėmėsi p. J. Gabrys, ir jisai jam pasisekė. Šiominis dienomis, iš Paryžiaus prisista pirmąsą, numeris mėnesinio laikraščio, anglų kalboje "Pro Lithuania." Tai yra amerikiečių pliano įvykinimas. Ponas Gabrys, nemokėdamas anglų kalbos, įstengė padaryti tai, ko amerikiečiai neįveikė (nei nebando).

Naujasąj laikraštis yra leidžiamas Paryžiuje. Tuom jojo, kaip anglų kalba laikraščio, neparankumas. Pirmame numeryje patalpinta eilė straipsnių apie Lietuvą. Kai-kurie p. Gabrio rašyti ir paskui matomai versti anglų kalbon, kiti—profesorių Ch. Seignobos ir A. Meillet. Pirmasai numeris išleista gerai vykęs. Nėvykusiai tikta nušviesta Chicago "visuotinas" seimas. Ponas Gabrys žino tikrąjį dalykų stovį ir galėjo kitaip nušviesti. Tai yra vienintėlis užmetimas, naujamjam laikraščiu.

Šimkaus Kelionės Maršrutas.

Lietuvių Draugijos Nukentėjusiems dėl Karės Šeipiti atstovams, gerb. Šimkus, žada atsilankyti sekantiose vietose ir sekančiomis dienomis:

Wilkes-Barre, Pa.	Liepos 20 d.
Pittston, Pa.	" 21 d.
Seranton, Pa.	" 22 d.
Forest City, Pa.	" 24 d.
Kingston, Pa.	" 27 d.
Plymouth, Pa.	" 28 d.
Freeland, Pa.	" 29 d.
Tamaqua, Pa.	" 31 d.
Mahanoy City, Pa.	Rugpj. 1 d.
Shenandoah, Pa.	" 3 d.
Girardville, Pa.	" 4 d.
Mt. Carmel, Pa.	" 5 d.
Shamokin, Pa.	" 6 d.
Minersville, Pa.	" 7 d.
St. Clair, Pa.	" 8 d.
New Philadelphia, Pa.	" 10 d.
Reading, Pa.	" 12 d.
Philadelphia, Pa.	" 14-18 d.
Baltimore, Md.	" 21 d.
Brooklyn, N. Y.	" 22-27 d.
apleinkė	" 28 d.
Newark, N. J. (Lietuvių Vargoninkų Seimas)	" 29 d.
Elizabeth, N. J.	" 30 d.
Jersey City, N. J.	" 30 d.

St. Šimkus.

Iš Šimkaus Kelionės.

Esant Chicagoje p. Šimkui, Lietuvių Draugijos atstovai iš Vilniaus, gaunama laiškas nuo Painesdale lietuvių. Painesdale yra nedidelis vario kasyklų miestelis šiaurinėj Michigano valstijos dalyj. Prašo, ar negalima būtų jiems pasist tenai kalbėtojo.

Nuo Chicago kelionė į Painesdale tolima—apie 17 valandų reik žiuoti reikėjo jau vienam, nes p. trankytis, ir nežinia ar dar vertė. Bet painesdalečiai, geriausai pasakius Lietuvos Sunų draugija Painesdale, užsispyrė ir gana. Ji savo apvaikšiojimą rengė ant liepos 17 d., na ir bile kaip rengti, juk nerengs. Komitetas nutarė, kad jis būtinai turi "parsiagabenti sau p. Šimkų." Apsinė apnokėti jam kelionės lėšas ir dar g'arantavo, kad suteiks nemažius kaip šimtą doliarų aukų Lietuvos susėlimui. Sutarta, padaryta.

Sheboygano Lietuvninkai.

Pasiryzus ant liepos 17 d. važiuoti į Painesdale, Mich. nuspręsta pakelii sustoti Milwaukee ir Sheboygane.—Milwaukee'je liepos 13 d., o Sheboygane liepos 15 d. Iki Sheboygano p. Šimkų lydėjo B. K. Balutis, "Lietuvos" redaktorius, o toliaus jau turėjo pats keliauti.

Milwaukee, gali sakyti, susirinkimas nenusisekė, nes rengime įvyko koks ten nesusipratimas, už kurį nežinia, ką galima būtų kaltinti. Už tai ant rytojaus Sheboygane svečiai priimta labai gražiai ir širdingai.

Sheboygano klebonas, kun. V. Varnagiris, pasitiko svečius ant stoties, aprodė jiems lietuvių apgyventas vietas, o vakare atsiubuvo prakalbos vietinėj nedidelėj parapijinėj svetainėj.

Svetainiukė pasirodė permaža, ir žmonių prisigrudo pilni prieangiai ir už langų. Gerb. Klebonui svečius perstaciūs, kalbėjo p. Šimkus ir p. Balutis.

Tikrai netikėtai smagumą p. Šimkui padarė "Sheboygano mažytiai"—lietuvių vaikai: po antros p. Šimkaus prakalbos mažas vaikiukas nešė per salę didelį bukietą baltų žydičių rožių. Įdavė jis jį p. Šimkui sykiu su įrašu, kuris, kaip pasirodė, skamba sekančiai:

Didėi Gerbiamas Tautiet.

Didelės nelaimės, vargai, ašaros Tave pas mus atvedė. Tu mums perstai lūdng mūsų brangios, nors mums nežinomos, Tėvynės padėjimą. Mes trokštame Ją gelbėti, bet mes esame mažytiai, mūsų pajegos silpnos, mes neturime turtų, tat mes aukojame Jai mūsų širdis. Pargrižės į Brangią Tėvynę, pasakyk Jai, kad mes Ją mylime, nes mes Kūdikiams būnant, lietuviams praminai.

Norim ir mirti lietuviams, vadinti.

Nes garbė mums yra tokis praminimas, Garbė mums su tokia žeme susirišimas.

O kaip antspauda šitų mūsų prižadėjimų priimk nuo mūsų šitą gėlių vainiką.

Sheboygan'o Mažytiai.

P-as Šimkus, kaip teko patirt, buvo didžiai užganėdintas Sheboygano priėmimu.

— O, tai bent žmoniškai!...—sakė jis.

Ir kur nebus užganėdintas! Gerb. Kun. Varnagiris anais metais ir Dr. Basanavičius su Yū Brooklyn ne taip širdingai, su tokiu tikrai lietuvišku viešningumu priėmė, kad gėnis paskui atsigerėti negalėjo, Ir

Patterson, N. J.	" 31 d.
Bridgeport, Conn.	Rugs. 1 d.
New Haven, Conn.	" 4 d.
New Britain, Conn.	" 5 d.
Waterbury, Conn.	" 6-8 d.
Hartford, Conn.	" 9 d.
Westfield, Mass.	" 10 d.
Worcester, Mass.	" 11-12 d.
So. Boston, Mass.	" 18-19 d.
Cambridge, Mass.	" 20 d.
Norwood, Mass.	" 21 d.
Lowell, Mass.	" 22 d.
Lawrence, Mass.	" 23 d.
Brockton, Mass.	" 25 d.
Athol, Mass.	" 27 d.
Manchester, N. H.	" 29 d.
Montreal, Canada	Spalio 1-2 d.
Schenectady, N. Y.	" 6 d.
Amsterdam, N. Y.	" 7 d.
Utica, N. Y.	" 8 d.
Rochester, N. Y.	" 10 d.
Pittsburg, Pa.	" 13 d.

Tolimesnis maršrutas bus paskelbtas kiek vėliaus. Jeigu kas norėtų, apart pažymėtų vietų, pas save surengti prakalbas, tai malonės kreiptis, kada busiu jų apie'inkėse. Sulyg noro ir patogumo, kaimyniškieji miesteliai gali dienomis mainytis, tiktai reikėtų pranešti apie tai ir atstovui.

St. Šimkus.

Iš Šimkaus Kelionės.

Sheboygane, nors nedėlioj turėjo but vyskupo atsilankymas ir darinis, ap link bažnyčią iki kaklo, bet klebonas savo keliu rado laiko surengti prakalbas ketvergo vakare.

Pakeliui į Painesdale.

Iš Sheboygano pėtyčioj p. Šimkus išvažiavo į Painesdale. Vadedale tolima—apie 17 valandų reik žiuoti reikėjo jau vienam, nes p. trankytis, ir nežinia ar dar vertė. Bet painesdalečiai, geriausai pasakius Lietuvos Sunų draugija Painesdale, užsispyrė ir gana. Ji savo apvaikšiojimą rengė ant liepos 17 d., na ir bile kaip rengti, juk nerengs. Komitetas nutarė, kad jis būtinai turi "parsiagabenti sau p. Šimkų." Apsinė apnokėti jam kelionės lėšas ir dar g'arantavo, kad suteiks nemažius kaip šimtą doliarų aukų Lietuvos susėlimui. Sutarta, padaryta.

Sheboygano Lietuvninkai.

Pasiryzus ant liepos 17 d. važiuoti į Painesdale, Mich. nuspręsta pakelii sustoti Milwaukee ir Sheboygane.—Milwaukee'je liepos 13 d., o Sheboygane liepos 15 d. Iki Sheboygano p. Šimkų lydėjo B. K. Balutis, "Lietuvos" redaktorius, o toliaus jau turėjo pats keliauti.

Milwaukee, gali sakyti, susirinkimas nenusisekė, nes rengime įvyko koks ten nesusipratimas, už kurį nežinia, ką galima būtų kaltinti. Už tai ant rytojaus Sheboygane svečiai priimta labai gražiai ir širdingai.

Sheboygano klebonas, kun. V. Varnagiris, pasitiko svečius ant stoties, aprodė jiems lietuvių apgyventas vietas, o vakare atsiubuvo prakalbos vietinėj nedidelėj parapijinėj svetainėj.

Svetainiukė pasirodė permaža, ir žmonių prisigrudo pilni prieangiai ir už langų. Gerb. Klebonui svečius perstaciūs, kalbėjo p. Šimkus ir p. Balutis.

Tikrai netikėtai smagumą p. Šimkui padarė "Sheboygano mažytiai"—lietuvių vaikai: po antros p. Šimkaus prakalbos mažas vaikiukas nešė per salę didelį bukietą baltų žydičių rožių. Įdavė jis jį p. Šimkui sykiu su įrašu, kuris, kaip pasirodė, skamba sekančiai:

Didėi Gerbiamas Tautiet.

Didelės nelaimės, vargai, ašaros Tave pas mus atvedė. Tu mums perstai lūdng mūsų brangios, nors mums nežinomos, Tėvynės padėjimą. Mes trokštame Ją gelbėti, bet mes esame mažytiai, mūsų pajegos silpnos, mes neturime turtų, tat mes aukojame Jai mūsų širdis. Pargrižės į Brangią Tėvynę, pasakyk Jai, kad mes Ją mylime, nes mes Kūdikiams būnant,

kalbą angliskai, ragindamas klausytojus aukauti savo brolių, nukentėjusių nuo karės, sušelpimui.

"Štai, aš turiu šitą paliudijimą—sąskaitą, rodydama nario šelpimo paliudijimą,—ir norėčiau, kad visi mano parapijonai tokį paliudijimą turėtų."

Nenoroms atsimena palyginimas šito vokiečio-kunigo su lietuviu-kunigu. Šis—svetintautis, vokiečių—ragina aukauti ir remti p. Simkaus misiją, o Chicago kunigas—lietuvis, delfi savo fanatizmo, arba greičiau nesupratyumo, tą misiją veikė išniekinu, kuone Judosim išvadina.

Po prakalbų, kai pradės painedalijimą pirkto du-doliarinius paliudijimus—tai kuone dvi knygos jų išėjo į keletą minučių.

Astunios dešimtys asmenų pastojio Lietuvių Draugijos narius šelpėjais, išsiųskdami sau paliudijimus. Pirkto ne tik sat, bet ir savo vaikams.

Tegul išaugs, sako, atsimena apie šitą didelį laiką. Tegul žino, kad ir jie prisidėjo prie gelbėjimo savo tėvynės laike Didžiojo Karės!... Paliudijimai, kaip paveikslai, gražūs: gali į rūmus aptaisyti.

Nedidelis painedalijimų burys sumetė suviršum \$220.00 (Aukos bus vėliaus smulkiai pakvituotos. Red.).

Cia lietuviai dirba vario kasyklose. Išvaizduojant nekurie įdavę p. Simkui labai žingeidžių varinių kasykų, atrastų giliai kasyklose. Pradžioje, kad p. Simkus nuvežtų Vilniui, Lietuvių Mokslo Draugijos muzėjų. Pats p. Simkus išsipašė ypač kepurę Lietuvos Sunų nario—grazias lietuviškas kepurės jie dėvi laike parodų.

Taigi painedalijimai sarmatos sau nepasidare.

Panedelyje p. Simkus per Chicago nuvažiojo į Wilkes-Barre, Pa., kur pereitą utarninką turėjo atsiųsti didelę lietuvių šventę. B. B.

Ar "Draugas" Yra Klerikaliskas?

Daugel kartų teko skaityti laikraščiuose, tamie "Lietuvai", apie tai, kad "Draugas" yra ne klerikaliskas, kaip įsai pats skelbia, bet klerikalisku laikraščiu, kuriam rūpi ne klerikalų tikėjimo palaikymas ir platinimas, bet klerikalų panaudojimas kaip įrankio, kurio pagalba galima būtų susitverti sau įtaką, galybę viešose mūsų reikaluose. Reikia, kad "Draugas" ne klerikalų apaštalu lietuviams yra, bet pasikinkęs klerikalų politikiškais reikalais. Tokiam pasielgime buvo "Draugas" įtariamas ir už tai klerikalisku laikraščiu vadinamas.

Patsai gi "Draugas" visuomet nuo tų įtarimų kratėsi (ir šiandien kratosi. Red.). Įsai sąskaita esąs grynai klerikalisku laikraščiu ir ginąs klerikalų būdo bedievių ir laisvamanių užpildinėjimą. Ir, teisybė, "Draugas" visuomet smarkiai režia tiems klerikalų bažnyčios nevidonams. Gynė įsai, kiek tik išmanydama, kad laisvamanių neišaiškintų klerikalų tikėjimo lietuvių tarpe. Tekdavo nuo "Draugo" ne tik socialistiškiems laikraščiams, bet ir "Lietuvai" ir kitoms tos pačios pakraipos laikraščiams, kurie priešingai tikėjimo maišymui su politika. Visi—bedieviai, laisvamaniai, vien tik "Draugas" ir jojo pasekėjai yra tikrais klerikalais ir klerikalų bažnyčios prieteliais.

Sunku buvo išmanyti, kuriems tikėti: "Lietuvai" ir josios bendraminėiams laikraščiams, ar "Draugui". Tiesa, "Draugo" straipsniuose ir klerikalų priešingai bombardavime nekarta tekdavo, ir tenka, užteiti tokių dalykų, kurie parodo toli-gražu ne apgynimą klerikalų—klerikalų mokslo, kurisai savo pamate turi artimo meilę, pakantą, žmonių taiką ir brolybę. Bet tai buvo apsiereikšimai, kurių negalima dėti pamatinio akmeniu savo sprendimam. Reikalinga buvo kokio nors svarbesnio atsitikimo, kurisai parodytų, kuri pusė yra teisinga.

Tokių galutinių nusprendžiančių atsitikimų buvo antvyskupio Quigley mirtis. Miręs antvyskupas buvo vienu žymiausių ir veikliausių asmenų klerikalų bažnyčioje Amerikoje. Vėlonio

veikimas žymiai palietė ir lietuvių parapijas, būvusias joje jurisdikcijoje (pvzd., parapijinio mokyklų atžvilgiu). Antvyskupio Quigley veikimas siekė neišvengiamai ir Meksikos, kame klerikalams įsai labai daug pagelbėjo pastarųjų metų riaušėse, varginančiose tą nelaimingą šalį. Suprantama, tokio asmens netekimas buvo pirmieji svarbos atsitikimu Amerikos klerikalų gyvenime. Spaudoje, ne vien klerikalų laikraščiuose, antvyskupio mirtis buvo plačiai aprašyta. Chicago angliskose dienraščiuose tam reikalui pašvesta ištisi puslapiai. Grynai klerikalų Chicago spaudoje tasai atsitikimas atstumi užpakalin visus kitus reikalus. Kai kurie klerikalų angliski savaitraščiai buvo beveik išimtinai pašvesti vėloniui antvyskupiui. Žodžių sakant, parodyta, kad įsai svarbus klerikalų bažnyčioje atsitikimas mokama pridėdama atsimenuoti.

"Draugas" redaguojama ir leidžiama Chicagoje, vėlonio antvyskupio provincijos sostinėje. Įsai sakosi rupinąs klerikalų bažnyčios reikalais. Turėdamas tai omenyje, aš pačiam į rankas "Draugą" praeitos savaitės, kurią visi klerikaliskieji laikraščiai buvo pilni vėlonio mirties, gyvenimo, veikimo ir jo svarbos aprašymų, kaip tai jau mačiau angliskose laikraščiuose. Peržiūrėjęs visą "Draugą" numerį, randu tikrai trumpą, kelių eilučių ilgą paminėjimą apie vėlonio antvyskupį. Vėloniui antvyskupiui pašvesta vos kelios eilutės. Gi "vyčiams" pašvesta visas puslapis. "Kritikavimas" naujo "bedieviško" laikraščio "Pažvalga" užima žymią vietą apžvalgoje. Visokiems kivirčams, ginčams ir agitacijai už politiškus reikalus pašvesta ištisos šaltos ir puslapiai. O mirusiam antvyskupiui, kurisai gyveno ir veikė toje pačioje provincijoje, kur ir "Draugas" yra, paskirta tikrai trupinėlis. Ir tartum likimo ironija: tos pačios savaitės "Lietuvai", kurią "Draugas" vadina laisvamanišku laikraščiu, kaip sykiš dvigubai vietos pašvesta mirusiam antvyskupiui.

Pasiteisinti jau stoka negalima, nes visi kiti laikraščiai, išimantieji tuom pačiu laiku, kaip ir "Draugas", laiko turėjo. Antvyskupas mirė subatoje, o "Draugas" išeina ketverge.

Kas ne aklas ir turi nors krislelį sveiko proto, gali padaryti iš to atsitikimo tikrai vieną išvadą: "Draugui" rūpi ne klerikalų bažnyčios reikalai, bet politiškos peštynės. Apie klerikalų bažnyčią ir tikėjimą matomai atsimenama tikrai tuomet, kuomet tai reikalinga kokiam nors politiskam "manevruui".

Iš to išvada yra, kad tie laikraščiai, kurie "Draugą" vadino ne klerikalų, bet klerikalų organu, visai teisingai pasielgė. Jeigu "Draugas" nori būti klerikalisku laikraščiu, galima—jam nurodyti šaltinį, iš kurio įsai galėtų pasimokinti, kaip klerikaliskai—visuomeniški laikraščiai yra vedami: tegul "Draugo" redakcija pasižiūri arciaus į Chicago provincijos "The New World"—laikraštį, grynai klerikaliską, bet jokiu būdu ne klerikaliską.

Dabar "Draugas" yra tikrai klerikalų organu.

Chicagojietis.

Tranai ir Siurbėlės.

Mes norime atkreipti atydą mūsų laikraščiu, o pagalios ir visuomenės,—į vieną, mūsų manymu, nepaprastai apsiereikšimą. Apie pastarųjų metų atgal lietuvių laikraštį pradžioje valyti savo špaltus nuo apgavinių daktarų apgarsinimų. Laikraščiu yra puseitai sunku suprasti, kuris apgarsinimas yra teisingas, kuris apgavingas. Vienok šiandien jau nėra nei mažiausios abejonės apie tai, kad viena apgarsinimų rūšis yra neabejotinai apgavinga. Tai taip vadinamų stebuklingų daktarų apgarsinimai.

Daktarams paprastai leista garsinti tik savo vardą, adresą ir valandos priėmimo, pažymint specialumą kurios nors ligos. Todėl kiekvienas daktaras, kuris laikraščio apgarsinime žada nebusis daktarus, kuris prirašo visas istorijas, kuris žada išgydyti ligas, kurių kiti daktarai neįsėdyti ir t.t.—kiekvienas toks daktaras, sulyg gerai būtų.

daktarų draugijos nuomonės, yra "humbugierius".

"Institutai", "klinikai" ir daktarai, kurie panašiai garsinasi ir dar per laiskus gydy, yra apgavikai ir žmonių skriaudikai.

Toki laikraščiai, kaip Chicago Tribune, pagalios uždarymas anuomet garsaus Collinso instituto ir Philadelphia Klinikos byla, parodė aiškiai, kad šios rūšies apgarsinimai daro didžiausią skriaudą žmonėms. Joks kapitalistas nėra toks baidus ir bjaurus tranas, kaip toks humbugierius, pasigavusis iš savo spąstus nelaimingai ligonių, kurių dažnai ir liga įvaroma.

Taigi, ačiū dievams, mūsų laikraštį pamažu pradėjo nuo tų apgarsinimų valyti.

Šiandien, berods, jau nėra nei vieno tautiško laikraščio, kuris tokius humbugierius apskelbimus imtų. Nėra nei vieno, berods, ir klerikalisko laikraščio, kuris už doliarį pašmėdėtų savo špaltus savo skaitytojų išnaudojimui. Nuo to laiko, kaip valdžia sučiupo "klinika", dingio tie apgarsinimai ir nekuriuose socialistų laikraščiuose (kaip "Laisvė", "Keleivys", nors ten pradeda rodytis kiti tos pačios rūšies apskelbimai). Taigi mūsų laikraščiai gerinasi.

Bet ką gi reik manyti apie tai, kad "Naujienose" tie apgavinių daktarų apskelbimai su kiekviena diena vis didinasi? Tik vienam iš pastarųjų "Naujų" numerių sukaiteis šie aiškiai humbugierius daktarų apgarsinimus.

Taigi kuomet vieni laikraščiai stengiasi apsaulyti nuo tokių apgarsinimų, kuomet jie stengiasi apsaugoti lietuvių visuomenę nuo tikrų parazitų, tai kiti laikraščiai, kaip "Naujienos", pradeda mūsų visuomenę supažindinti su "siurbėlėmis", kurių iki šiol dar lietuvių ir pažiūti nepažinojo.

Idomu, kad šale tų pačių apgavinių daktarų apskelbimų tame pat laikraštyje randame sudėtus ir žmoniškų daktarų apskelbimus,—matome daktarų: Vezelio, Jonikavio, Vignerio, Tananevičiaus, Stupnickio ir kitų apgarsinimus.

Ir mūsų daktarai nei neuzprotestuoja, kad juos statoma ant vienos lentos su apgavikais.

"Naujiens" labai myli kalbėti apie visuomenės išnaudojimą, apie darbininkų gynimą nuo įvairių siurbėlių; "Naujiens" labai rupinasi pamatyti savo bendrų akcye net ir mažiausi pasinėli. Ar "Naujiens" ištikro nemato, kad jos savo skaitytojus sanžiniai parduoda tiems humbugieriams-apgavikams? Ar per "Naujiens" lietuvių visuomenę, atsikračiusi nuo Collinsų ir klerikalų, turi susipažinti su naujais tranais?

Mes nemylime kištis į svetimus reikalus; mes žinome, kad humbugierius apskelbimą kitą syk sunku yra atskirti nuo teisingo; bet mes žinome, kad "Naujiens" žino; jog toki daktariški apgarsinimai yra be mažiausios abejonės apgavingi.

Todėl mes skaitome savo pareigą priminti ir kitiems laikraščiams ir daktarų draugijai, idant į tai būtų atkreipta atyda. Nejaugi mes turime leisti, kad mūsų laikraštį, tik ką pradėjusi gyti, vėl turėtų pasidengti tals šašais?

Jeigu jau taip turi būti, jeigu nekurie laikraščiai,—ypač tie, kurie labiausiai reikia, apie darbininkų skriaudas—vėl nori parduoti ne ką kitą, bet tų pačių darbininkų sveikatą, tai mes skaitome reikalingu prieš tai užprotestuoti.

Ką apie tai pasakys kiti laikraščiai, mes nežinome, bet mes manome, kad jų pareiga yra netyli ir nurodyti, kas yra didžiausi skaitytojų tranai ir siurbėlės, kurie ne tik turta, bet ir sveikatą, o dažnai ir gyvastį tokiems apgarsinimais išsiurbia.

Kiti apgavingi apgarsinimai, išviliojanti tik pinigų, yra, sulyginus su šiais daktariškais apgarsinimais, tik nekalti avinėliai.

Žemaitė.

Milžeja.

Žemaitės literatūroje daravimosi 25 metų sukaktuvėms paminėj.

Grapo ordinarčikai susitarė samdyties mergaites metais—dienoms eiti už bobas, paskui leisti į dvarą uždarbiauti ir namie, žinoma, šiam tam padirbti.

Kad taip padarius, sako, gal ir

Tip pagaliuoties vienas ordinarčikas samdos mātė prie savęs.

As tarnavau tiomet sodoje prie mažturčio dešimtininko ukininko. Ties sakant, darbas buvo toks-pat, kaip ir visur, bet valgis menkas: žiemą be piėno, vasarą be mėsos, kiek turėjo, tiek davė, tą patį ir patys valė.

Stosiu prie ordinarčiko, pamėgiu, tariau sat, dvarė gal bus geriau. Turiu jau šešioliką metų, galiu brangesnę algą gauti.

Ir susilygau gerą: dvidešimt rublių metams ir bulbių purą pasėti.

Už tokią brangią algą reikiu ir dirbti gerai, o tu tokia dar jauna,—sako man parėjus naujasis šeimininkas.

Darbo nebijau,—atšoviau,—tik dvejomis rankomis nedirbsiu,—tariu sau.

Valgis čia geras, kasdien dalykas lašiniu ir krūpai balti.

Per žiemą išistumdėm po vidų. Buvo nesunku.

Pavasarij atšivėrė darbas. Mano brangioji algą kuo ne per gerklę man išlindo.

Šeimininkas buvo apsiėmęs dvaro karves milžti—tai mano darbas. Milžti jų kelias antrojo po dvylikos, kol pamelžia dešimtį karvių, ir saulė jau pateka. Parėjus nebėra kuomet gulti. Kaičiu pusryti.

Nespuju išvirti, dvaro jau skambina, prie darbo ir mane varo dirbti. Karštą pusrytį prarijusi, lekiu į dvarą dienos darbo dirbti. Pareinu pietų, nespėju pavalgyti, dvarė

(Iš žemaitės Raštų.)

Pašnekėlių Kampelis.

649. Kokios tautos moteris yra darbščiausia? Lietuvės yra žinomos savo darbštumu. Nuo pat laiko, kuomet įinai yra pūgėjusi užtektinai, kad stojus darban, lietuvi dirba visą savo amžinį nuo ankstyvo ryto iki vėlyvam vakarui. Gerai jeigu doras, geras vyras jai pasitaiko. Bet jeigu koksai girtuoklis, niekdarys, tai lietuvi visą savo amžių breda per gilaus vargo klaną. Lietuvės amžius tai vargo ir sunkaus darbo kelias. Mūsų moteris privalo būti priskaitytos prie darbščiausiųjų.

Bet dar sunkesniame padėjime yra turkė-motė. Lietuvės padėjimas, sulyginus su tuom, ką turi turkė, reikalinga skaityti geru. Lietuvė bent asmeniškai yra liuosa ir gali visur vaikščioti. Turkei gi visa tai yra užginta. Įinai neturi teisės viešai pasirodyti be uždengto veido nei iš namų išeiti. Savo namuose įinai yra tartum belaisvė. Ir štai neturėdama laisvės, įinai vi-jė savo amžių turi dirbti. Už darbo daugybę, turkės-motėms atliekamą per visą josio amžių, šios tautos moteris yra priskaitoma prie darbščiausiųjų pasaulio moterių.

Pirm ištėkiant turkaitė turi pati pasidirbti visus divonus (karpetus) ir kitus daiktus, kurie bus reikalingi vyro name. Jeigu įinai ištėka, to neatlikusi, tai iš jos laukiama, kad įinai savo asmeniškai darbu sugrąžins tiems už kraštį, kurį jie išdavė. O tasai kraštis buna nemažas. Paprastai įisai susideda iš 100 avių. Jauna turkaitė tokiu būdu yra amžina skolininkė. Tiesia, josios ištėkėjimas gražiai atliekama. Bet po to seka sunkus namų darbas.

650. Kur gamta yra duosniausia? Mes, gyvendami vidutiniskio šilto klimato, ypatingų gamtos gausybų nepažįstame. Visa kas, ką mes iš gamtos gauname, yra sunkiu darbu iš josios atimama. Tikrai ištėrmiai ir sunkiai dirbdami galime mes tikėtis šokių-tokių geresnių dovanų iš gamtos.

Kitai yra su šiltųjų kraštų gyventojais. Ačiū klimatui, daugelį vietų gamta yra taip duosni, kad iš žmogaus pusės nereikalaujama jokio darbo, idant tos gamtos dovanos išaugtu. Žmogus visa ką randa ir ima dovanai.

Tarp kelių šalių, kurios savo gamtos duosnumu stovi priekyje visų kitų, yra Kuba. Ypatin-gai duosni tenyktė gamta yra prastai yra 5-7 metrai. Prie-

skambina karvėms milžti.

Kitos dienininkės sukurta po-kaičio snauti, aš karves melžiu. Pamilžusi bėk kuo-greičiausiai prie darbo, nes jau visi sustoję.

Vakare retai kuomet rasiu vakariene išvirtą. Mano šeimininkė maž vis ne namie,—tai į bažnyčią, tai į miestelį reikalais išėjusi,—o čia dažnai nei lapų nėra kiauči pasėti. Kol viską apėsi, vakariene pavalgysi, nespėsi atsigulti, jau skambina karvės. Maž tomis pačiomis akimis eik į dvarą milžti. Sirdis alpsta miego. Parėjus vėl pusryčius, vėl dvarė lauko darbas, per pokaitį karves milžti, kasdien maž be kokio miegelo.

Dar mano šeimininkė dažnai apsišara, radusi kur indą neišplautą arba ne vietoje pastatytą.

Dienos dvarė nepabaigiamos: dienos, prie ordinarjos priroktos, paskui už bulvės mano pasėles, paskui ir už pinigų varo. Reikia, girdi, už duoną atidirbti.

Diena iš denos dvarė per visą vasaraitę buvau. Kiek aš uždėdau dienomis ir karvių milžniui, nei mano galva nebeįsėna. Namie vėl kiti darbai, mano miegelis visai pražuvęs.

Vis kalta ta mano brangioji algė—dvidešimt rublių...

Kas ką žino: sulygusi tik dešimtį, ar lengviau dirbtiau, ar daugiau miegočiau?

Man rėdos, vis tiek... 1902 m.

(Iš žemaitės Raštų.)

kaslink vaisių. Apart žinomų mums bananų, lemons, figų, apelsinų ir kitų, tenai auga eilė pūkių vaisių, kurių mes visiškai nepažįstame. Tarp pastarųjų yra mango, sapotilla, žvaigždini obuolių ir daugybė kitų. Yra tenai visa eilė laukinių vaisių, kuriuos galima busi dar kultivuoti. Tarp nežinomų mums tenyktųjų vaisių, paminėtina žvaigždinis obuolis. Kuomet įisai perpaunaama pusiau, tai jojo vidury išrodo į žvaigždę. Šisai obuolis valgomas šaukštuku, ir jojo skonis primena avietes ir smetoną.

Pridėdant prie gamtos tiek trauko, kiek mes kad šiauresnėse srytse padedame. Kuboje gamta žmogų apdovanoja karališku duosnumu.

651. Kuomet išrasta torpeda?

Torpeda, nors vartota pirmesnėse karėse, platiems žmonių sluogsnims tapo žinoma gerai tikrai dabartinėje Europos karėje, kurioje ją ypač daug naudojosi vokiečių submarinai. Todėl pas daugelį yra įspudis, kad torpeda yra sulyginamai dar nesenu laikų išradimas.

Istikrųjų gi jau 1897 metais torpeda galėjo apvaikšioti savo šimtmetines sukaktuves. Taigi dabar jau 118 metų praėjo nuo to laiko, kuomet torpeda likosi išrasta. Kaip ir daugelis kitų dalykų, šioje karėje—vartojamųjų, įinai buvo išrasta Amerikoje. Išrado ją 1797 metais Fulton'as, garlaivio išradėjas, kad apgynus Francuzijos krantus nuo angliskų laivų. Tai buvo povandeninis laivas, pripildytas sproguotu ir taip padarytas, kad susidurs jam su koku kitu daiktu, sprogalai išsprogdytų jį daikta.

Vardą šiam sprogtinui davė Fullerton'as, kurisai pavadino jį torpeda, sulyg vardo žuvų, kurios, palytėjus jas, išleidžia smarkų elektrikos toką. Vėliaus juri minos buvo pavadintos torpedomis. Tikrai devyniolikto amžiaus viduryje buvo padarytos torpedos dabartinėje jų prasmėje, tai yra tokios, kurios pačios savyje turėtų judėjimo galę. Iš šių išsivystė dabartinės torpedos.

Torpeda skiriasi nuo visų kitų šovinių tuom, kad įinai pati eina pirmyn, bet nėra varoma pirmyn iššovimo jėga. Ją varo suspaustas josios viduryje oras. Įinai paprastai eina apie 3 metry glūmoje (metras—apie 1½ masto). Po vandenio esančios laivų dalis nėra atkaustytos, ir torpedos darbas toli lengvas. Torpedos ilgumas paprastai yra 5-7 metrai. Prie-

652. Koki gyvūnai pamėgdžioja žmogui? Gamtoje yra daug gyvūnų, kurie pamėgdžioja augmenims, tai yra turi didelį panašumą su pastaraisiais, ir yra augmenų, kurie labai panašūs į gyvūnus. Yra ir tokių gyvūnų, kurie pamėgdžioja žmogui.

Tarp japonų gyvuoja padavimas, kad daugelį metų atgal Japonijos jūrėse juri plėšikai turėjo didelį mušį su japonais. Pastarieji išnaikinę plėšikus. Padavimas toliaus sako, kad nuo tos dienos kai-kurių rūšių vėžiai minėtos jūrėse turi ant savo kupros japono kariautojo veido paveikslą.

Ir istikrųjų, tarp tenyktųjų vėžių yra tokių, ant kurių kupros aiškiai matoma mongoliško veido paveikslas. Veido ruožai yra stori, tartum nuskendusio žmogaus.

Reikia manyti, kad ne vėžiai įgijo tokią kuprą dėlei to mušio, bet padavimas gimė dėlei tų vėžių.

Prie Norvegijos krantų užėjusi bangžuvė (veliorba), kurios ausies kaulas taip sudėtas, kad įsai labai panašūs į norvegų veidą. Tai ne vienintelis pavyzdys. Washington'o Smithsonian Institucijai turi daugiau tos pačios bangžuvės exemplorių, ir visuose tasai pats keistas apsiereikšimas.

Yra ir daugiau panašaus pamėgdžiojimo pavyzdžių.

KLAUSIMAI.

653. Kodėl akis paista?

654. Koksi sąryšis yra tarp spalvų ir žmogaus uop?

655. Kaip iš plaukų galima pažinti žmogaus būdą?

656. Ar kritusi žydams iš dangaus mana yra prasimanymu? (Atsakymai bus kitam numeriy)

PRANEŠIMAS.

Buvome pažadėję įdėti šin numerin straipsnį, paliečiantį tuos pačius klausimus, kuriuos p. Sargunas svarsto savo "Komentaruose", bet tuos klausimus kitaip nušviečiant. Dėl susibėgusių aplinkybių, pažadėtojo straipsnio negalime dėti šin numerin.

"Liet." Redakcija.

Kibirkštis.

Pennsylvanijos vazinėja "oratorius" Klinga. Toks "oratorius", bracia, tai aba! Kai pradeda "spycius" varyti, tai net duris užsikemša, publikai iš salės bėgant.

Vienas pasilikęs, įsai sako: "Šianakt nėra uop kalbėti."

Je "Draugo" redakcija primanytų, tai bėgtų į peklą be Belzebubo žinos, kad sukurta kuokarsčiausia ugnį—Dr. Šliupui ir Rackauskui.

Karaul!!!!. Naujas pavojus! "Pažvalga" kenkia. "Pažangos" bizniui.

Vyčiai kvat vyrai! Nabagą S. L. R.-K. A. baigia spausti iš "Draugo."

Vasaros karštis pradėjo veikti. Pirmiausiai įsai apsiereikš klerikalų lizde.

Klerikalai, užsiplūdami ant p. Simkaus, tiek pešė, kiek Zableckas ant muilo.

Matai, matai, kaip muzikas Simkus užgrajino!...

"Draugas" matyt mano, kad reikia šelpti ne išalkusius lietuvius, bet Tautos Fondą.

Kalbant apie tą SLRK. įskundimą—Strimaitis turi daugias drąsos negu pasiteisinimo.

Jau jeigu Kemėšis tveria darbininkų sąjungą, tai aš nors patroną pasiūlysiu—tegu bus šv. Fabianas...

Kalbant apie tautiškus sokius, Dr. Rutkauskui beabejonės priklauso oirma dovana už "klumpasoj".

"Kova" mena, kad gal netik per Vilnių galima siųsti aukas nukentėjusiai Lietuvai. Turbut "Kova" mena, kad būtų ne pro šalį užsukus joms į Philadelphia.

Kaip rydinu dviejų kokių bloznų plėniką, tai nor prisijuokiu, bet pakol "Vienybė Liet." nurydinu dviejų redaktorių plėniką ar kaip sako—gūncius, tai, brač, vos galė negavau.

Socialistai vis giriasi, kiek ji aukų surinko. Kada gi jie pradė girtis, kek aukų jie Lietuvon išsiuntė?

Koks yra skirtumas tarp "Vien Lietuvos" ir "Naujųjų?"

O, labai didelis! "Vien. Liet." išmeta apgavinių stebuklingų daktarų apgarsinimus, o "Naujiens" kas savaitė suskandina sau vis rau jų...

Jurgis Spurgis

VIETINES ŽINIOS.

West Side. Čion gyvuojančių SLA. 109 kp. ir TMD. 28 kp draugiškas piknikas atsisbuo liepo: 18 d. Willow Springs miškelyje. Tą dieną ištikus lietuvi, jau buvo nutarta linksminis svetainėje, bet prabėlavęs orui, visi dalyvai nutarė dūmti į girias. Ir gerai padarė. Diena buvo graži, maloni ir paranki žaidimams, nes nebuvo peršalta. Gerokai pažaidę, pasilinksminę įvairiomis lietuviškomis žaislėmis, svečiai sėdosi prie rupestingai prirengtų pietų.

Šis dviejų kuopų piknikas buvo parengtas svarbiausiu tikslu, kad supažindintus vienus su kitais. Piknikan buvo užkviesta keletas įžymiesniųjų mūsų inteligentų, bet dėl kokios ten priežasties, jie nebuvo. Ponas M. Juška, SLA. 109 kp. organizatorius kalbėjo apie susivienijimą. B. Lenkauskas apie TMD. Abu kalbėtojai savo kalbose trumpai apibriežė minėtųjų organizacijų uždutis ir linkėjo šioms kuopoms gerai susipažinti ir susidraugauti. Ponas S. Kriukas gana prijuokino svečius, savo eilėmis apie "nusenusį vaikį". Pasibaigus programėliui, tesėsi žaismės iki vėlyvo vakaro. Pabaigoje buvo sudainuota keletas dainelių ir tautinis hymnas. Publikos buvo virš šimto ypatų. Vis

Metzger viena pirmųjų au-
kavo \$2.00 dieninei vaikų prie-
glaudai).

Gėda lietuviams, kad svetim-
taučiai eina pagelbon nukentėjusi-
siems lietuviams ir tame pralen-
kia pačius lietuvius. Savo atša-
limu prie aukavimo darbo mes
parodome savo nesupratimą.
Svetimtaučiai mums duoda pa-
moką.

SLA, Apskričio piknikas. Ši
nedėdienį SLA. Antasai Apskri-
tys su savo kuopomis rengia pik-
niką Blinstrapo darže, Leafy
Grove. Piknike žada būti ir prak-
kalbų, kalbėtojų bus du: vienas
vyras ir viena moteris. Mote-
rim-kalbėtoja bus p. M. Dami-
jonaitienė, SLA 208-tos moterų
kuopos narė. Iš pasikalbėjimo
su vienu rengėjų sužinota, kad
jeigu piknikas gerai pavyktų ir
pelno gerai liktų, tai gali būti,
kad iš pelno būtų paskirta aukų
ir naudai nukentėjusių nuo ka-
rės.

Moterių "Apšviotos" piknikas.
Lietuvių moterų "Apšviotos" dr-
ja praėjusią nedėdienį turėjo savo
pikniką Jefferson miške. Žmoni-
nių piknikas atslankė labai ma-
žai, daug mažiau negu kad
draugijos narės tikėjosi ir buvo
pasiruošusios priimti.

Apgarsinimai.

NEGALĖJO MIEGOT.
Nemiegojimas yra didžiausias
vargintojas, koks gali žmogų pa-
siekti. Paprastai jis ryte atsike-
lia dar daugiau nuovargius, ne-
gu kad vakare užejo gultų. Mr.
Jos Dvorak iš Spearville, Kans.
buvo nemiegojimo anka, ir štai ką
jis mums rašo: "Aš duoda Tam-
stomis žinią, kad Trinerio Ame-
rikonisko Kartaus Vyno Elixiras
daug gero mums daro. Pirmiausia
aš negalėdavau miegoti daugiau
dviejų, ar trijų valandų į naktį,
o kuomet aš pradėjau vartoti tą
vaistą, aš miegu visą naktį. Pir-
miaus aš turėjau labai prastą ape-
titą, o dabar jis gerokai pasitaisė.
Siūniu geriausią padėką. Jos
Dvorak, Spearville, Kans." Trinerio
Amerikonisko Kartaus Vyno
Elixiras, pagerins kuno apsi-
valymą, paluosuos užkietėjusius
vidurius, sustiprins apetitą ir su-
ramins nervus. Kaina \$1.00. Ap-
tiekose. Jos. Triner, Manufactur-
er, 1333—1339 So. Ashland av.,
Chicago.

Susimėte skausmai kokių nors
kuno dalyje—paprastai greit pranyksta,
jeigu pirmiausia suka-
tys skaudžią vietą su drabužiu,
kuris turi būti sušlapintas šiltame
vandenyje, o paskiaus sutrinsite tą
vietą su Trinerio Linimentu.
Kaina 25 arba 50c, krasos keliu
35 arba 60c.

KRIAUCIŲ KIRPIMO MOKYKLA.
Mokinama vyrus, merginas ir mo-
teris kirpti moteriškus kotus, sijonus,
jėkes, dreses, išsiuti guzikams sky-
lutes. Mokykla atidara vakarais nuo
6 iki 9.
Blecks School,
2202 So. Morgan st., Chicago, Ill.

DRAUGIJŲ REIKALAI

MILŽINISKAS METINIS PIKNIKAS
parengtas Draugystės Palaimintos
Lietuvos, atsišvies. Ned. liepos (July)
25 d. 1915 m. Cherravuko darže,
Lyons, Ill. Pradžią 9 val. išryto.
Įžanga 25c porai.

Sirdingai kviečiame visus kuokait-
lingiausius atsilankyti ant mūsų pik-
niko, nes bus puikus piknikas ir už-
tikriname, jog busite užganėdinti.
Komitetas.
Pasarga: Įmokė 22 karus iki Ogden
ave. iki 48 ar 52, o 18 ten palimkite
Lyons karus, kurie davei iki daržui.

**Didelis išvažiavimas
PIKNIKAS**
Antrojo SLA. Apskričio arba visų
Chicago SLA. kuopų. Ned. liepos
(July) 25 d. 1915 m. Leafy Grove
(Blinstrapo darže). Pradžią 10 val.
ryte. Įžanga 25c porai.

Bus kalbos, dainos, lenktynės ir
įvairūs žaidimai. Kalbės moteris ir
vyras. Lietuvių Jaunimo Ratelio
Choras dainuos parinktas lietuviškas
dainas.
Kviečiame visi lietuviai į šią prak-
kalbų išvažiavimą—Pikniką, atsikvėp-
ti ant tyro oro, su draugais pasi-
linksinti ir susipažinti su nariais
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.
Komitetas.
P. S. Vaziuoti Archer ave. "Limit"
karais ir potam persėsti į Willow
Springs arba Joliet karus kurie pri-
veža iki daržo, LEAFY GROVE.

Reikalavimai.
Reikalingas partneris į salono biz-
nį. Salonas yra ant gero kampo mie-
ties Chicago Heights; biznis yra geras
ir nuo senai išdirbtas. Buvęs part-
neris, turi išvažiuoti užmiesti vietą
prie savo tėvo ant farmos; todėl
jo vieton pajieškau kito partnerio,
arba galima jam parduoti visą biznį.
Joseph Rodowick,
1501 Wentworth ave.,
Chicago Heights, Ill.

Reikalingas:—vyras, kuris norėtų
vakarais užsidirbti pinigų. Neat-
traukdami jo nuo jo kasdieninio dar-
bo, mes išmokinsime, kaip galima
lengvai užsidirbti pinigų tarp savo
draugų ir pažįstamų. Jeigu Tarista
nori pagerinti savo buvį ir nori žengti
pirmyn šioje pasaulėje, tai rašyk pas
mūsų, o mes prisistatysime pilną išsai-
kinimą. Patyrimai nereikalingi. Mes
tamsta išmokinsime visko ir tas nie-
ko nekąstus.
Manager.
Room 35, 154 W. Randolph st.
Chicago, Ill.

**Reikalingi vertingos vartojimui nau-
jos skirtingos kriaučiškos rūšies dra-
panų, A 320 formos grynai vilnonių,
sulyg miero padarytų, paduodame
šešias specialias kainas, jokių extra
mokejimų, 40 formų (paternų), pa-
\$9.75 opto (wholesale) kaina. Mes
apžiūrėsime keltujančius vyrus dra-
panomis UZDYKA kaip atlyginimą
už įstatymą krautyse mūsų rūšies
drapanų. Rašykite angliškai, klaus-
damai smulkmeni.
J. W. Jones & Sons,
542 Mid-City Bank Building,
Chicago, Ill.**

Pajieškojimai.

Pajieškau draugų: Juozapo Kaze-
lausio iš Pristovų kaimo, Kartėnos
parap. Telsių pav. Kauno gub. ir
Kazimiero Budrio iš Kulšodo kaimo,
Salantų parap., Telsių pav., Kauno

gub. Jie patys, ar kas apie juos ži-
notų, meldžiui pranešti ant šio adre-
so:
Albinas Daugintis,
102 Charlevoix st., Montreal, Canada.

Ant Pardavimo.

Parduodama centralės vietos pigu-
rynas ant 554 W. 33-čios gatvės; dve-
jų augstų, su devyniais kambariais,
mūrinis namas, ant akmeninio pama-
to; apšildomas karštu oru (furnace),
su maudyklėmis ir gazu; lotas 26x125
pėdų, atitrauktas nuo šiaurės rytinio
kampu nuo 33-čios ir Wallace gatvių.
Čia yra didelis pigumynas parduodant
tik už \$3,000.
Ernis E. Feeney,
3108 Wallace st., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—bučernė ir grosernė
ant 2306 Blue Island ave. Priešas-
tis pardavimui—savininkas išsina
savo locnus namus Pullmanan. Kas
norėtų pirkti, atsisaukti ant šio antra-
šo:
2306 Blue Island ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—gera farma su visa
gaspadoryste ir viskuo, kas tik yra
ant farmos. Šioji farma randasi ne-
toli didelio miesto—Waterbury Conn.
Kas norėtų daugiau apie farmą ža-
žinti, teiksias rašyti ant savininko ad-
reso:
Mr. P. Francescon,
R. F. D. Hotchkissville, Conn.

FARMOS.

Antra excursia per vandenį ir atgal
tik \$7. Iš "Naudienų" ofiso išvažiuo-
sim 5 valandą subatos vakare, liepos
24 d., laivais išsėis 7 valandą vakare
nuo Michigan ave. ir Rush st. Chi-
cago. Dabar yra laikas atvažiuoti ir
pamatyti koki pulkys javai ir sodnai
ant mūsų farmų. Rašykite pirm va-
žiavimo. Kas pirsks žemės, kelionės
kaštai bus sugrąžinti.
M. Valenčius,
W. Striga,
Box 4, Scottville, Mich.

BARGANAS U2 \$1,800.00.
Imokėk \$500, o likusius ant išmo-
kėjimo. Patys gyvenkite pirmame
flate ir imkite randų už antrą fla-
tą. Pulki ant dviejų pagyvenimų
medinė stuba. Vienas flatas turi 6
kambarius, o kitas flatas turi 4
kambarius. Gražus, ilgas lotas ant
38-tos gat. tarp Halsted ir Auburn av.
Olszewskio Bankas.
Parduodama mūrinis namas prie
Parnell av. ir 35-tos gat., trimi aug-
stais ir užpakalyj medinis, abu labai
pigiai. \$500 reikia įnešti, o likusi
suma lengvomis išlygomis. Atsivyk-
ti reikia A. Olszewskio Bankon, 3252
So. Halsted st.

Didelis Žemės Atidarymas

Utarninne, Rugpjūčio 3d. tikrai
po \$9.50 už Lotą

RUGPJŪČIO 3D. TIKTAL. Didelis at-
darymas Swigart Greenwood Township
ploto 4,000 akry Westford pav., Mich. Ne-
bus žemė atskiriama, ar parduodama iki
ekskursija neatvažiuos į vietą. Nemaziau
40, ne daugiau 160 akry vienui ypatai. \$50
iškaisto ir po \$8 į mėnesį ant kas 40 akry
arba metinė mokesčiai. Po tai pigiai ekskur-
sijai, kuri išvažiuoja iš Chicago utarnin-
sijai, rugpj. 3 d. 11:30 A. M. žemė nebe-
parsišios už tą kainą. Visi iškaistai iš
Chicago ir atgal, su valgiu, geležinkelio
apmokėjimu, Pullman miegavoniu ir t.t.,
\$14. Tuoj reikalaukite laisvą žemlapio ir
kitų paaiškinimų. Šios yra rinktinės
užkėms žemės pritaikintos javams, gyvu-
liams, pritaikintos, apgarnuotos, daržo-
voms, vaisiams; arti miestai, geležinkeliai,
rinkos ir geros užkės kamyvystė; greit pa-
siekiami Chicago, Milwaukee, Grand Rapids,
Detroit. Preiga darbininkų gyvenime—ren-
damininkas ar darbininkas gali tapti užkės
savininku. Swigart Land Co. E 1250 First
National Bank Bldg., Chicago, Illinois.

SU PILVO SKAUDEJIMU -

Reikėjo, nuo senai ieškojai palengvinimo. Nes-
duok suvedžioti. Nedaryk bandymų. Vartok
SEVERA'S BALSAM OF LIFE
[SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS]
ir umai įsigi jo sveikinančią ir stiprinančią veik-
mę. Jis atypa rekomenduojama gydymui nerviš-
kumo, dyspepsijos, nuolatino sukietėjimo, laikinio
drūgio ir sustingusių jaknų. Senstantieji, seni ir
silpni žmonės ras jį labai geru.
Kaina 75c.

Odos sveikumas daug priguli nuo mul-
to gerumo. Mes patariame vartoti

**SEVERA'S
MEDICATED SKIN SOAP**
[Severos Gydančio Odinis Muilas]

del kasdieninio vartojimo, prausian-
ties, maudanties, galvą trenkant.
Kaina 25c.

Visi aptiekininkai parduoda Severa's Preparations
(Severos gyduoles). Žiurek, kad būtų Severos. Jei
savo apylinkė negalėsi jų gauti, tai rašyk tiesiog
W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Skaityk, ką Mrs. Martin Pagas iš Mo-
quah, Wis. mums ne-
senai parašė: "Aš
noriu jums padėko-
ti už jūsų Severa's
Balsam of Life. Aš
turėjau trūkdesį su
savo pilvu, buvau silp-
na ir neturėjau jo-
kio apetito. Suvarto-
jus 1 butelį Severa's
Balsam of Life visi
trūkdesiai dingę.
Meldžiu paskelbti a-
pie tai laikraščiuose
del naudos ty, kurio
panašiai kencia."

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Vėsiusia vieta Chicagoje Tai MILDA-TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Todėl šis Teatras yra daugiausiai žmo-
nių atslankio, kad čia ir karščiausioje die-
nioje yra vėsu. Mat šitas Teatras turi
geriausią ventiliacijų sistemą, kurios pri-
pildo jį šviežiu ir vėsiu oru kas minutą.
Ir da Todėl
Jei Teatras daug žmonių atslankio, kad
čia už 5c matyti gerą Teatrą, kaip vi-
durmestyje už 50c.

Kainos šokiom dienom 5c ant
balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėliom 10c bal-
konas, 15c žemai.

Prasideda 7 valandą kas vakarą.
Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.
Jei nori linksmi praleisti valandą lino-
so laiko ir atsivėdinti vasaros karščius,
tai atėik į
MILDOS-TEATRA.

DEPOSITORS REAL ESTATE CO. (NOT INC.)
REAL ESTATE, LOAN & INSURANCE

Depositors State & Savings Bank Bldg.
4633-4637 South Ashland Avenue

\$100—NAMAS.
\$100 iš kaimo, ir \$15 kas mėnesis duos jums puikų 5 kambarių medinį
namą, ant mūrinio fundamento, su maudykla, nešančį randos \$20.00.

\$1,300 yra kaina naujo medinio, 4 kambarių namo, ant 57-tos gat.
arti Kedzie Ave. Lotas 50x125 pėdų. Namas visai naujas.

\$3,000 imokėjimo iš kaimo reikalinga nupirktum pulkaus Apartment
House'o, arti Garfield Blvd. ir Sherman Parko. Lotas 50x125 pėdų.
Namas 3 augstų mūrinis, garu apšildomas. 9 gyvenimai po 5 ir 6
kamb. Randos neša \$214.00 į mėnesį už 8 gyvenimus, 9-tas sau pra-
gyventi.

Turime pardavimui ant Briegporto, Town of Lake ir South West Side
Puikias Residencijas ir namus po 2, 3, 4, 5, 6 ir daugiau gyve-
nimų. Mūrinis ir medinis, apšildomas karštu vandeniu, garu ir
pečiais. Geriausius namus ir lotus ant biznio ir pašalinių gatvių—
žodžiu—nuosavybės įvairiausių kainų ir prekių.

Pirkite tikrai geriausias properties gaunamas už jūsų pinigų.
Visi, kurie perka iš mūsų ofiso, nusiperka geriausias properties.
Perkantieji iš mūsų ofiso gauna paskolas geriausiomis išlygomis.

DEPOSITORS REAL ESTATE CO. (Not Inc.)
J. J. HERTMANOVIC, Uzievieda.
Bridgeporto Ofisas: 3133 Emerald Ave.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir
pigiausiai

Persiūncia Pinigus į Lietu-
vą-Rusiją ir visas da-
lis svieto ir parduoda
Sifkortes

**A. OLSZEWSKIO
BANKA**
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

Geri Laikai Vėl Ateina.

Prie Republikoniskos Administracijos, per 12
metų, Amerikoje buvo geri laikai. Bizniai plėtojosi,
fabrikai užė, visi darbininkai dirbo ir kiekvienas už-
dirbo gerus pinigus.

Bet Demokratai, paėmę valdžią į savo rankas,
nualino tuos gerus laikus. Tūkstančius fabrikų, ge-
ležinkelių ir kitokių biznių privarė prie bankruto.
Fabrikai visur apsislojo, šimtai tūkstančių žmonių
liko be darbo, namų ir lotų kainos nupuolė, žmonės
apsislojo statyti ir pirkti namus, viskas užmigo ir
daugumą Amerikos gyventojų badas prispaudė, o
prasidėjusi Europos karė dar didesnį apsislojimą čia
padarė.

Bet nėra to blogo, kad neiseitų ant gero. Besi-
tesiant karė, Europai pritruko ginklų, mašinų, trokų,
kary, drapanų ir duonos, o tą viską galima gauti
Amerikoje. Ir štai dabar jau pradeda ateiti iš Eu-
ropos milijoniniai užsakymai ant amunicijos, automo-
bilių, trokų, kary, drapanų ir visko, ko tik kariau-
jantiems reikalinga, ir jau diduma fabrikų dirba die-
nų ir naktį, kad suspėti tuos užsakymus išpildyti, ir
tų užsakymų kasdien ateina vis daugiau taip, kad
Amerikoje visi fabrikai vėl eis, kaip Republikonų lai-
kuose. Ejo. O teinantį metų bus rinkimai naujo
Amerikos prezidento, ką galima užtikrinti, kad Re-
publikonas bus išrinktas, nes jau žmonės Demokrata-
tų valdžia giliai inkirėjo. Taigi Amerikoje vėl bus
geri laikai, ir gal dar geresni kaip kada nors buvo.

Todėl dabar prisirengsim, kad atėjus geresniems
laikams galėtume iš jų pasinaudoti.

Atminkite, kad laikams pagėrėjus, pakils kainos
geresnių biznio properčių. Todėl dabar, kol yra že-
mos kainos, užpirkite sau properties geresnės biznio
vietose, nes laikams pagėrėjus jų kainos pasidvėsos.

Geriausią biznio vietą yra Halsted St. tarp 31-
mos ir 34-tos gatvių. Kainos properčių čia dar yra
labai pigios. Lotą čia dar galima pirkti už \$3,000,
gerą namą su storu dar galima pirkti už \$7,000.
Antai ant Ashland ave. tarp 43-čios ir 46-tos, kur
yra daug prastės biznio vietos, moka už lotus ir
namus du syk daugiau kaip čia. O Halsted St. yra
daug geresnė biznio vieta už Ashland ave. Koznas
tą mato. Todėl atminkite, kad ir čia kainos greitai
pakils, ir kas dabar spės nusipirkti, netrukus gaus
dvigubus pinigus.

Mes turime čia pardavimui keletą gerų biznio
namų ir lotų, ir parduodame ant taip lengvų išmo-
kesčių, kaip niekas kitas visame mieste negali pār-
duoti. Kodėl? Todėl, kad mes nereikalaujame pi-
nigų, mums rupi, kad šią geriausią biznio vietą lietu-
viai užgyventų, o ne svetimtaučiai.

Šios Properties Visos Yra Ant Halsted St., Tarp 31-mos ir 33-čios. Parsiduoda Lengvomis Išmokėtimis.

Lotas ir medinė 5 rūmų stuba\$3,600
Imokėk \$600, rešta ant lengvų išmokėčių.

Dviejų augstų medinis namas. Pirmas augstas ge-
ras storas ir 4 gyvenimui ruimai; antras augstas du
pagyvenimai, neša randos \$75.00 per mėnesį, per me-
tą \$900.00. Imokėk tik \$1,000, o reštą pati randa išmokės.

Dviejų augstų mūrinis namas. Pirmas augstas ge-
ras storas ir 4 gyvenimui ruimai; antras augstas aštu-
ni pulkus ruimai. Užpakalyje yra geras tvartas ir
anglam sklodas. Kaina\$8,000
Imokėk tik \$1,000, rešta pati randa išmokės.

Didžiausias naujai statytas ant 3 lotų mūrinis
namas, 75 pėdų platus, 135 pėdų ilgas, prirengtas už-
statymui antro ir trečia augstų, tinkamas didžiausiam
departamentinui storui. Užima beveik pusę bloko.
Kaina\$36,000
Neša randos per mėnesį \$300, per metą \$3,600, tai
per 10 metų išrenki savo visus pinigus ir properties
lieka dykal.

Imokėk tik \$8,000, o reštą pati randa išmokės.
Siame name bile dieną bus didžiausias departamen-
tinis storas.

3 augstų naujai pastatytas ant 2 lotų puikias
namas, 60 pėdų platus, 115 pėdų ilgas, prirengtas au-
gštas storas, antras ir trečia augstas 4 flatai. Kaina...\$48,000.
Neša randos per mėnesį \$435.00, per metą \$5,220.00,
tai per 10 metų išrenki savo visus pinigus, ir namas
lieka dykal.

Imokėk \$10,000, o reštą pati randa išmokės.

Tušt lotai ant Halsted tarp 31-mos ir 33-čios po...\$3,000

Atminkite kad šių visų propčių kainos netrukus
pasidvėsos. Dabar yra laikas jas užpirti kol pigios.

Lotai ir Namai Ant Pašalinių Gatvių.

Lotai ant Racine ave., tarp 33-čios ir 34-tos gat-
vių po\$ 450
Lotai ant Emerald ave., tarp 30-tos ir 31-mos po...\$ 700
Vienas lotas ant Throop st. priešais sv. Barbaros
lenkų bažnyčios už\$ 800
6 rūmų mūrinis namas ant Lime st. už\$1,700
Dviejų pagyvenimų mūrinis namas, ant Lime st. už \$2,000
Dviejų pagyvenimų namas ant Lime st. apačia
medžio, viršus mūro, už\$1,900
Du namai ant Parnell ave., priešakyje 6 kambarių
mūrinis, užpakalyje 2 augstų, 2 p gyvenimų medinis,
neša randos \$40.00 per mėnesį už\$4,200
6 rūmų medinė stubele ant Parnell ave. tik\$1,000
Du pulkus mūriniai namai ant Normal ave., neša
randos \$48.00 ant mėnesio, parsiduoda už\$4,000
Ant Wallace st. du lotai, ir dviejų augstų mūrinis
namas, du pagyvenimai, po 4 rūmus kiekvienas už\$3,850
Ant Wallace st. 6 rūmų mūrinis namas už\$1,800

Visos šios properties parsiduoda
lengvomis išlygomis.

A. Olszewski Bank
3252 So. Halsted St. Chicago

KĄ TAMISTA ŽINAI APIE RACINE?

Ar Tamsta žinai kad:

Racine antras didžiausias miestas Wisconsinė;
Racinas yra vienas iš didžiausių išdirbystės centrų į
šiaurus nuo Chicago;
Racine duoda darbus su gerais užmokesniais.
Racine yra apsigyvenęs didelis skaitlus lietuvių, daug, iš
to skaitlius pirkosi lotus pas

J. I. CASE Subdivision
Racino širdyje

Lotai po \$500

Šio miesto vanduo lotų pirkėjams
užduka, lotai lygus, gatvės iš-
lyginotos.

Jeigu Tamsta gyvena mieste ar arti Racine miesto, užkėl bile ne-
dėdienį, aš pats busiu ant parduodamų lotų, arba ten bus mano
agentai. Jeigu Tamsta butum mūsų mieste svetimas, tai čia yra nu-
rodymai, kaip dasignuoti į tą vietą, kuomet jau atvažiuoti Racinan:
Paimk Washington av. karą iki Phillips av. Pereik per Mitchell
motorų dirbtuvę, einant į pietus, iki De Koven av., ar paimk 14-tos gat-
vės karą iki pabaigai karo kello ir eik į vakarus link Phillips ir
į pietus iki De Koven.
Rašykite, reikalaudami tolesnių paaiškinimų.

CHAS. R. DAVIS,
212 Mitchell Bldg. Milwaukee, Wis.

**Buk Gudrus;
Rukyk P. A.**

Kam rūkyti tabakus, kurie degina jums lie-
žuvi ir džiovina jūsų gerkle. Gaukite pasiten-
kinimą, pirkdami tabaką, aciū kuriam jūs da-
giau ir daugiau džiaugsitės pypke ar cigaretu,
jei bent kartą išbandysite. Tokiu yra

PRINCE ALBERT

"Kandimas" yra išnaikintas pagelba patentuoto proceso, atrasto po
daugelio metų bandymų. Joks kitas tabakas negali būti tokiau,
kaip Prince Albert, nes joks kitas išdirbėjas negali naudoti šio
patentuoto proceso.
Nuiekite arčiausiu krautuven ir nusipirkite Prince Albert, kiek
reik, nes tai yra vienintelė rūšis, kuri suteiks tikrą užganėdinimą.
Prince Albert yra nardavinėjamas visur švariose raudonoje
blecinėje, 10c; "Topy" raudonoje krepiukuose, 5c ir pa-
rausie švariniuose ir pusšvariniuose humil-ruose.
R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimt bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėsčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicago išlektuoja jų pinigų, paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant rusų.

SIUNČIA pinigų į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulo pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėstis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias būdas vedimo rokmūdy biznyje. Jokis biznierių be bankos čekių negali šiandien atsakanti savo biznį vesti.

PADARO Dovieennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laisvą Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiuosius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Užninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.

Panėdėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Joseph J. Elias, Savininkas

600-4602 S. Wood St., Chicago.

Primamo pinigų į Banką uždedant, nuo vieno dolario ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigų į visą svetą dalia pigiai, greitai ir tiesiogiai, o svetimų žemių pinigų mokame, perkame ir parduodame. Parduodame šifortas ant visų linijų ir krajų ir iš krajaus, taipgi tikėtus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatingai ir pė. laikus. Tik kreipkitės viršūnėse ant mūsų.

KAS NORITE?

Atsinauti apie moterų higieną ir jų ligas, skaitykite

Knyga dydis 5 1/2 x 8 colius

Tai yra naudingiausia knyga moterims ir kiekviena privati ją turėtų. Ši knyga išleista. Prieš 25 metų senelė, o šiuo metu aplinkytė į ją domisi ir naudingą knygą. Adresuokite:

M. G. VALASKAS

349 Kensington Ave., Chicago

PHONE DROVER 4247

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

4611 So. Ashland Ave., Chicago.

Lietuviškų Knygų Krautuvė.

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlaikyti savo protą ir išmokinti angliską kalbą, kviečiami pirkti KNYGAS iš mano krautuvės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi angliskos ir lenkiškos ant užsakymo. Soones mylėtojų rateliai imdami komplektus, s. v. gauna papiginta laina. Krautuvė adara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsilausiusiems, pasiūnčiu katalogą dykai. Adre:

M. J. DAMIJONAITIS

901 West 33rd St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Couns for at Law

Lietuvie Advokatas

30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.

Block Exchange Bldg., Rooms 1107-1111

Telephone Franklin 1173

Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-11

Telephone Yards 3150

LIETUVIŲ LIUTERONŲ

ATYDAI

Iš priežasties europinės karės

dabar negalima gauti jokių kny-

gų iš Europos. Bet mes da turime

po keletą lietuviškų liuteroniškų

maldaiknygių ir giesmių knygų sa-

vo krautuvėje, ir pas pas mus da

galite jų gauti.

Todėl, kurie reikalaujate minė-

tų knygų, tai pasiskubinkite, kol

jų turime, nes šioms išsibaigus, ne-

gausite niekur, kol karė nepasi-

baigs. Rašykite umai, o prišiusime

katalogą.

LIETUVA PUB. CO.,

3252 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Užrašyk sau ar savo pažįstamiems

Lietuvij bei Amerikoj

VIENYBE LIETUVINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00

pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams;

\$1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir

kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m.

Pamatimui vieng num. stundiam dovanai

Knygų katalogą stundiam ant pareika-

lavimo dovanai.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS-Kampos 31 ir So. Halsted gat.

(gyvenamas virš aptekos) CHICAGO, ILL.

***** Tel. Canal 5395 *****

J. G. Mezlaizskis

Generalis

Kontraktorius ir

Namų Statėjas.

2302 S. Leavitt St. Chicago

Phone DROVER 0822

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto nuo 1 iki

4 po pietų nuo 7 iki 9 vak. Nedėliomis pagal

sąstoją.

3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Priešai A. Olszewski Banką

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvie Gydotojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir

vyrų. Speciališkai gydo limfadenitą, už-

sienėjusias ir pasiūpiusias vyrų ligas

Ar skaitet seniausią ir rimtą popula-

riską-moksliską mėnesinį laikraštį

"LAISVOJI MINTIS"

Laisvoje Mintyje kas mėnesis telpa

straipsnių iš įvairių mokslų, politikos,

religijos, sociologijos ir socialio klaus-

imų sryčių.

Laisvoji Mintis tarnauja Amerikos

lietuviams jau penkis metus.

Laisvoji Mintis yra labai didelio

formato magazinas ir trumpoje atei-

tyje mano dar padidėti.

"Lais. Min." kaina metams \$2.00.

Pusei metų \$1.00.

Pavienis numeris 20c.

Stusk 20c kad ir kraująnkliais, tuoj

gaust "Laisvosios Minties" vieną nu-

merį. Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"

2627 Calumet Ave. Chicago, Ill.

LOTAI GERIAUSIOJE VIETOJE.

Pietrytinis kampas. Emerald ave. ir

33-čios gatvės, 48 pėdos plotis.

125 pėd. ilgis. Tinka visokiam

bizniui. Parsiduoda už \$3,500.00

3236 So. Union ave. o. Lotas 25x125.

Parsiduoda už \$350.00

3012 Emerald ave. \$650.00

3020 Emerald ave. \$675.00

3024 Emerald ave. \$675.00

3040 Emerald ave. \$700.00

Parsiduoda ant lengvų išmokės-

čių.

Ar jūs žinot, kad šitie lotai, yra

tris syklius vertesni už lotus ant Ked-

zie avel. ir 38-čios gat., už kuriuos

moka žmonės po \$500.00

A. OLSZEWSKI BANK,

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Jau Išėjo Iš Spaudos

MILŽINIŠKAS VEIKALAS

TIKĖJIMU ISTORIJA

Visas veikalas sudaro 1086 puslapius gražaus ir lengvai skaitomo rašto. Knyga yra papuosta skaitlingais piešiniais, kurie palengvina skaitymą ir padaro jį daug vaizdingesnį.

Šią milžinišką knygą parašė, bendradarbiaujant visai eilei kitų mokslininkų, žinomasai visame pasaulyje mokslininkas D. P. Chantepie de la Saussaye. Lietuvių kalbon vertė J. Laukis.

Šioje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų-religijų, pradedant nuo seniausių amžių ir baigiant dabartiniais laikais.

Skaitydamas Tikėjimų Istoriją, suprasi, kaip žmogus laipsniškai tobulinosi savo tikėjimiskose pažvalgose, kol galop nepriėjo prie dabartinių tikybų. Tikėjimų Istorija yra veidrodžiū, kuriame aiškiai, kaip ant delno, matai žmogaus dvasios plėtojimosi kelius. Negalima suprasti žmonijos vystymosi, jeigu nežinai, kaip išsivystė tikyba. Tą gi galima kaip sykis sužinoti šioje naujoje Tikėjimų Istorijoje.

Tikėjimų Istorija yra milžiniškiausias lietuviškai parašytu veikalu toje šakoje.

Knyga yra didelio formato, gražiais tvirtais apdais, nugara ir kampai skuros, šonai audimo, aukso titulu ant nugaros.

Kaina tikiai \$5.00. Sulyginus su veikalo didumu ir jo svarba, kaina yra be galo maža.

Kiekvienas skaitantis save apsviestu ir norintis būti inteligentišku lietuviu privalo butinai perskaityti šią knygą.

Reikalavimus Siųskite Antrašu:

Lietuva Publishing Company

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

AMERIKOS
LIETUVIŲ DIENRASTIS

VISUOMENES,

Literatūros ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda viliandus žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomųjų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" etna tautiskai kritiškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.75
Vienu mėnesiui	1.25
Europoje metams	7.00

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlyti vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuvė

REKLAUJITE KATALOGO

Rašydami laikiklį ir siurdami pinigų višados adresuokite šitai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3240-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U.S.A.

KATALIKAS

GAMTOS ISTORIJA

Pagal Pov. Bert, vertė Dr. A. Bacevičia. Knyga 3 dalyse: 1 dalyje telpa aprašymas įvairių gyvulių; 2 dalyje-aprašymas visokių augalų; 3 dalyje-apie akmenis ir žemę. Trumpai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, aiškiai ir suprantamai telpa 126 paveikslėliai: žmonių, paukščių, gyvulių, žvėrių, žuvų, vabalių, žolių, augalų, akmenų ir t.t.

Gamtos istorija yra labai žingeidi ir kiekvienam žmogui reikalinga pažinti. Gamta-tai visų gyvųjų motina, todėl mes ją privalome geriau pažinti-studijuoti gamtos mokslus. Kas nepažįsta gamtos, jos įstatymų, tas nesitaiso prie gamtos, ir tokis neilgai gyvena, nyksta ir žūva. Užtai reikia pažinti gamtą, jos grąžumą ir paslaptis. Knyga Gamtos Istorija yra gražiai ir aiškiai atspausdinta, 210 pusl. Popieros viršais. Kaina 50c.

Ta pati drutais audimo viršais 75c.

Norėdami gauti šią knygą, kreipkitės krautuvėn:

M. J. Damijonaitis, Chicago, Ill.

901 West 33rd str.,

Canal 2118

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

EVESKIO Prekybos ir Kalbu

Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA

Angli kalba nuo pradines iki augsčiausias

Arithmetika

Augstesn. Matematika

Istorija, Geografija

Politika Ekonomija

Prekybos teisės ir tt.

G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos

106 So. Halsted St., Chicago.

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS

THE SUN

Eina jau 25 metai

Užninkais ir Pėtnyčiomis

Prenumerata metams \$2.50

" " pusei metų \$1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOCZKOWSKI CO.,

Mahanoy City, Pa.

GERA PROGA!

Crematika angliskos kalbos moky-

kytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Vaiuku Draugas arba kaip moky-

tis skaityti ir rašyti be mokyto-

jo 15c

Naujas Budas mokyti rašyti be

mokytojo 10c

Arithmetika mokinimui rukur-

du, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso \$1.00

Kas atsiųs šis knygas šita apgarsi-

nima iš "Lietuvos" ir \$1.00 per

money order, tai gaus visas 4

knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland ave., Chicago.

A. J. BIERZYNSKI, pres.

Prima banken pinigų ir moka 3%.

Už sudėtus pinigus mūsų bankoj duo-

dame čekių knygute, iš kurios para-